

Nr 2 (310) Luty 2017 rok XXVI

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

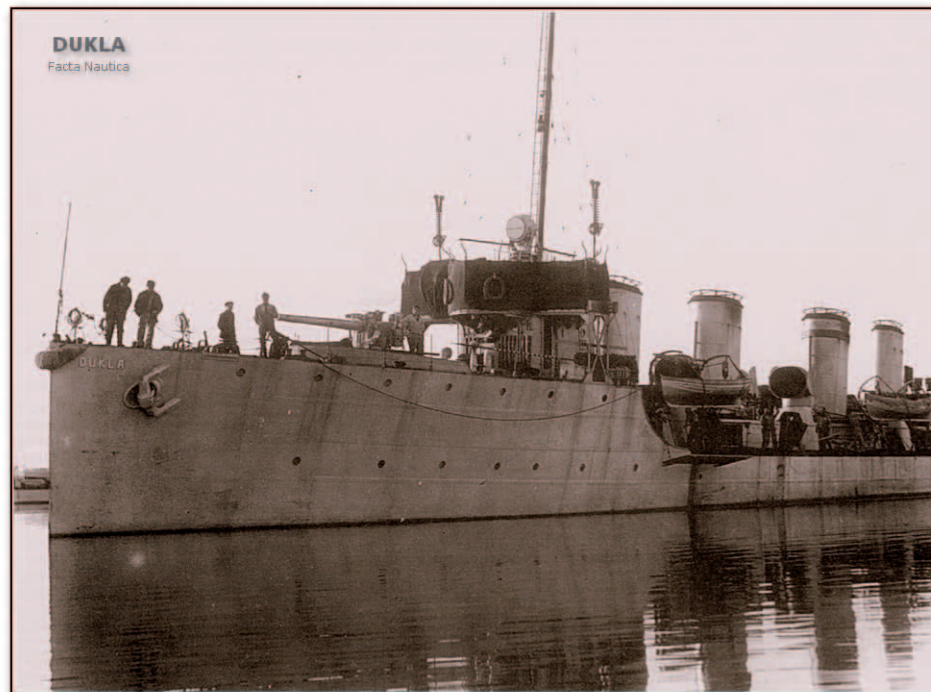
Dukla .PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

*Lima cudowna -
Śnieżna i mroźna*

SMS DUKLA

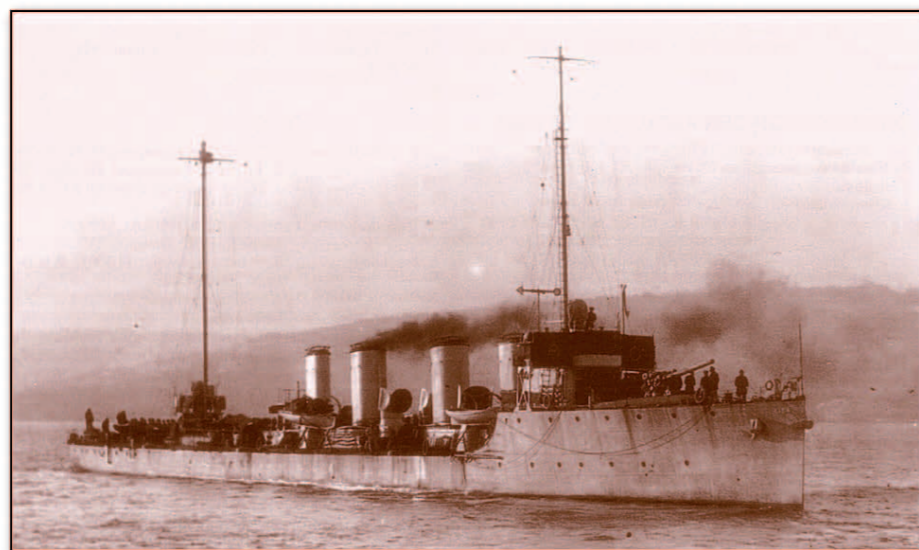
- okręt Jego Cesarskiej Mości

Niszczyciel SMS DUKLA. Zdjęcie wykonane 5 kwietnia 1918 r.

Po uzyskaniu w XVIII wieku przez monarchię habsburską dostępu do akwenów morskich w północno-wschodnich obszarach Adriatyku, zaczęto rozwijać Austriacką Marynarkę Wojenną (Österreichische Marine), istniejącą od XVII wieku jako Flotylla Rzeczna na Dunaju. Syn Marii Teresy - cesarz Józef II, w roku 1786 stworzył zręby austriackiej Marynarki, której rozwój nabrał większego rozmachu po traktacie w Campio Formio, kiedy to do monarchii przyłączono Wenecję. Od 1867 r., po powstaniu dualistycznej austro-węgierskiej monarchii oraz Cesarsko-Królewskiej Marynarki Wojennej (Kaiserliche und Königliche Kriegsmarine), do ponoszenia kosztów jej utrzymania zaczęły przykładać się także Węgry, które dostęp do morza miały w okolicy miasta Fiume (obecnie chorwacka Rijeka). Fiume (Rijeka) należała początkowo do Chorwacji, następnie przeszła we władanie węgierskie, a w XV wieku pod rządami Habsburgów. W 1723 proklamowana została „wolnym portem”. Od 1870 r. była samodzielną jednostką administracyjną wchodzącą w skład Krajów Korony Świętego Stefana. Traktat berliński z 1878 r. postanawiał o oddaniu sąsiedniej Bośni i Hercegowiny pod administrację austriacką.

5 października 1908 Austro-Węgry dokonały aneksji Bośni i Hercegowiny. Tak przedstawiały się działania monarchii w celu uzyskania dostępu do najbliższego położonego Austro-Węgom akwenu morskiego - Morza Adriatyckiego. Rozwój K. u. K. Kriegsmarine związany był z planami ekspansji monarchii habsburskiej na Bałkany oraz południowo-wschodnią Europę i zawierał się w planach rozbudowy sił zbrojnych. W czasach gdy brat cesarza Franciszka Józefa I – Maksymilian, to-

SMS DUKLA na zdjęciu z 20 XII 1917 r.

czył zmagania o utrzymanie się na tronie w Meksyku, był wtedy wspierany przez flotę austro-węgierską. W lipcu 1872 r. z norweskiego portu Tromsø wyruszyła ekspedycja naukowa Juliusa von Payera i Karla Weyprechta na szkunerze „Tegetthoff”. Końcem sierpnia statek został uwięziony w polu lodowym na północ od Nowej Ziemi i dryfował wraz z nim na północ, ku nie odkrytym wówczas obszarom Oceanu Lodowatego. W tym czasie podróżnicy natrafili na archipelag, który nazwali od imienia swego cesarza – Ziemią Franciszka Józefa. Dopiero 3 września 1874 r., po opuszczeniu uwięzionego w polu lodowym statku i pełnej niebezpieczeństw drodze, podróżnicy dotarli do rosyjskich brzegów lądowych.

Głównym i najbliższym potencjalnym przeciwnikiem dla K. u. K. Kriegsmarine na Morzu Adriatyckim była flota włoska. Oprócz niej żywotne interesy na Morzu Śródziemnym posiadały także Wielka Brytania i Niemcy, a obok nich Francja i Rosja. Państwa te były głównymi uczestnikami Wielkiej Wojny, a śródziemnomorski teatr wojenny był jedną z głównych aren na których rozgrywały się zmagania wojenne. Od końca XIX wieku dostrzeżono w monarchii habsburskiej potrzebę unowocześnienia uzbrojenia morskiego i postawiono wówczas, podobnie jak w innych mocarstwach, na budowę okrętów z metali, odpowiednio opancerzonych i uzbrojonych. Były one nieco mniejsze i słabsze, niż okręty mocarstw europejskich, ale były wystarczające jak na warunki Adriatyku i nie ustępowały flocie włoskiej. Austro-Węgry zbudowały do chwili wybuchu I wojny światowej cztery pancerniki nowej generacji dreadnotów: VIRIBUS UNITIS, TEGETTHOF, PRINZ EUGEN i SZENT ISTVÁN. Po-

ciąg dalszy na str. 6 ►

Złota myśl:

„Gdy mroz w lutym ostro trzyma, tedy jest niedługa zima.”
(przysłowia polskie)

W lutowym numerze:

SMS DUKLA - okręt Jego Cesarskiej Mości	2
Abonent, odbiorca, klient, obywatel, podatnik	3
Demografia gminy Dukla	4
Ulica imienia dr Samuela Blocha w Dukli	4
Z posiedzenia Rady	5
Najważniejsze święta w Lutym 2017	7
70 lat Liceum Ogólnokształcącego w Dukli 1947-2017	8
Przez cnotę, naukę i pracę, służyć Bogu i Ojczyźnie	9
Uczniowie z ZS nr 1 z Dukli w finale konkursu z języka angielskiego	9
Dziewiętnaście zespołów ludowych wzięło udział	10
Sympatyczne raniuszki	10
Nowy tomik poezji autorstwa Adama Czai	10
Czasami warto..., czyli o jasełkach w Nowej Wsi	13
Miłośnicy nart na start!	13
X Gminny Konkurs Kolęd i Pastoralek	14
Ośrodek Kultury w Dukli informuje	14
Regulamin VI Konkursu Poezji Obcojęzycznej	14
III Międzygminny Konkurs Tańca	15
Detector duo w służbie historyków cz. 1	16
Premiery książkowe lutego	17
Dziennik Pielgrzyma	18
Spotkanie opłatkowe na górze Cergowej	19
Fani narciarstwa biegowego!	19
Finał XVII Międzynarodowego Konkursu Szopek Bożonarodzeniowych	20
I Otwarty Mikołajkowy Turniej Szachowy o Puchar Podkarpacia	23
II miejsce rocznika 2008 w lidze Europy	23
OGŁOSZENIA PRZETARGI UCHWAŁY	24
IX Obóz Sekcji Piłki Nożnej	24
GPSZOK – zmiana terminów pracy!!!	25
Nowe zasady usuwania drzew i krzewów	25
Przepisy ruchu drogowego w praktyce	26
Wsparcie energetyki rozproszonej wśród mieszkańców gminy Dukla	26
Poradnik zielarki	27
Łowiectwo i ekologia	27
W pasiece	28
Prawo przy porannej kawie	28
W krainie rondla i patelni	29
Drewna nie powinno zabraknąć	30
Obiecuję być dobrym zuchem	31

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 301, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Halina Cycak, Barbara Pudło
Współpracujący: Witold Puz, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś
Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 31. 1. 2017 r.

Udostępniono do sprzedaży 2. 2. 2017 r. Nakład 450 egz.

OKŁADKA: Las na trasie Wietrzno - Łazy. Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Beskidzki pejzaż zimowy

Abonent, odbiorca, klient, obywatel, podatnik

Styczeń przypominał nam, że Polska leży w klimacie, który charakteryzuje się zimami, szczególnie mroźnymi na południu i wschodzie. Ostatnie kilka zim było bardzo łagodnych, ubogich nie tylko w opady śniegu, ale także i mrozy. W tym roku mroz nie odpuszcza i jak temperatury spadły poniżej zera około 1 stycznia, tak trzymają się cały czas. Nie raz, nie dwa na moim termometrze przy gruncie, kiedy sprawdzałam temperaturę, widziałam 20 kresek poniżej zera. Nowy rok rozpoczął się na dobre tęgą zimą, ale jak w filmie Barei „Miś” jeden z bohaterów mówi: zimno jest, bo zima jest. Nic dodać nic ująć, taki mamy klimat. Radio i telewizja alarmują, ile osób już podczas tej zimy zmarło z wychłodzenia. Ale nowy rok nastraja nas optymistycznie, robimy nowe plany, obiecujemy sobie, że to i to w tym roku musimy osiągnąć, planujemy spotkania, imprezy rodzinne, wyjazdy, urlopy. Początek roku to także mnóstwo wydatków, płatności podatkowych, ubezpieczeniowych itd. I o tym właśnie chciałam napisać jak ciekawie można określić człowieka. Dla firmy telekomunikacyjnej to abonent, dla energetycznych odbiorca, dla handlowców klient, dla polityków obywatel, ale najczęściej – podatnik. Tak, współczesny człowiek to przede wszystkim podatnik. Bo tego właśnie nie uniknie nikt – śmierci i płacenia podatków.

No ale chyba za bardzo wybiegam w przyszłość. A przed nami kolejny - 2017 rok. **Wszystkim Czytelnikom Dukli.pl życzę dużo radości, wielu szczęśliwych chwil i czego kto chce – tak jak w piosence Bulata Okudźawy. Życzę dużo zdrowia i ciekawych przygód.**

Krystyna Boczar-Różewicz

Ulica imienia dr Samuela Blocha w Dukli

28 grudnia 2016 r. dukielscy Radni zdecydowali, że jedna z ulic w mieście, prowadząca na miejscowy cmentarz żydowski, będzie nosić nazwę dr Józefa Samuela Blocha. Inicjatywę taką przedłożyło burmistrzowi miasta Stowarzyszenie „Sztetl Dukla”. – *To ważny dzień dla Dukli – mówi Jacek Koszczan, prezes Stowarzyszenia, ubiegłoroczny laureat nagrody Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin”. – Żydzi stanowili przed wojną większość mieszkańców. Ich historia od wieków związana jest nierozłącznie z historią miasta. Budowali Duklę, tworzyli jej dobrostan, stanowili elity, angażowali się w życie społeczne.*

Demografia gminy Dukla

Na koniec 2016 roku gmina Dukla liczyła 14 727 mieszkańców, w tym kobiet 7498 a mężczyzn 7228. Zanotowano 151 urodzeń, jest to o 16 więcej niż w roku 2015. Zgonów było 140 tj. o 13 mniej niż w 2015 roku. Przyrost naturalny jest dodatni i wynosi 0,75% (w 2015 roku był ujemny i wynosił -1,22%). W Polsce przyrost naturalny w 2015 roku był ujemny i wyniósł -0,7%.

Liczbę mieszkańców, ilość urodzeń i zgonów w poszczególnych miejscowościach gminy podaje tabela.

Henryka Leńczyk

Demografia Gminy Dukla według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku

L.p	Miejscowość	Ilość mieszkańców	Ilość urodzeń	Ilość zgonów	Przyrost naturalny
1	Barwinek	266	3	2	1
2	Cergowa	1358	13	10	3
3	Chyrowa	99	0	5	-5
4	Dukla	2107	21	14	7
5	Głojsee	788	12	11	1
6	Iwla	741	5	5	0
7	Jasionka	1184	13	16	-3
8	Lipowica	268	4	2	2
9	Łęki Dukielskie	1650	23	16	7
10	Mszana	277	3	4	-1
11	Nadole	530	6	6	0
12	Nowa Wieś	164	0	3	-3
13	Olchowiec	57	1	1	0
14	Ropianka	11	1	0	1
15	Równe	1907	19	10	9
16	Teodorówka	1074	13	12	1
17	Trzciana	219	1	4	-3
18	Tylawa	409	3	1	2
19	Wietrzno	832	4	11	-7
20	Zawadka Rymanowska	242	1	1	0
21	Zboiska	418	4	4	0
22	Zydranowa	126	1	2	-1
	Razem	14 727	151	140	11

Dr Józef Samuel Bloch urodził się w Dukli 20 listopada 1850 roku w ubogiej rodzinie piekarzy. Był wybitnym rabinem, doktorem filozofii, działaczem społecznym, dziennikarzem oraz posłem do parlamentu wiedeńskiego dwóch kadencji. Należał do Koła Polskiego. Był zwolennikiem pokojowego współistnienia narodów w Europie. Zasłynął w roku 1882 ostrym wystąpieniem przeciwko antysemickim enuncjacjom profesora filozofii w Pradze – Augusta Röhlinga, który zarzucał Żydom przestępstwa na tle rytualnym. Dowodem tego miał być tzw. mord rytualny w Tiszaeszlard. Bloch zarzucił mu oszustwo i nieuctwo. W 1884 roku założył w Wiedniu czasopismo Österreichische Wochenschrift, gdzie publikował materiały związane z religią żydowską oraz antysemityzmem. Zmarł w Wiedniu 1 października 1923 roku. 8 maja 2002 roku w Florisdorf (dzielnica Wiednia, miejsce ostatniej pracy Blocha w randze rabina), w dowód wdzięczności, nazwano imieniem dr Józefa Samuela Blocha, park miejski.

Wybraliśmy właśnie dr Józefa Samuela Blocha – tłumaczy prezes Stowarzyszenia - bo jest najbardziej rozpoznawalnym dukielskim Żydem w Polsce i za granicą. Pozytywny wynik głosowania Rady – dodaje - to znak przywracania pamięci i tożsamości miasta.

Joanna Sarnecka
Sekretarz Stowarzyszenia Sztetl Dukla

Z posiedzenia Rady

Sesja Rady Miejskiej w Dukli odbyła się 28 grudnia 2016 roku w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Dukli.

W sesji wzięli udział radni: Jan Dembiczak, Andrzej Dziedzic, Zenon Leńczyk, Władysław Boczar, Krzysztof Woźniak, Halina Pietruś, Tomasz Węgrzyn, Andrzej Kedra, Ewa Przystasz, Mariusz Folcik, Jan Marszał, Adam Faustus, Zbigniew Gtód, Teresa Belcik, Bohdan Gocz. Ponadto w sesji udział wzięli: Burmistrz Dukli - Andrzej Bytnar, Zastępca Burmistrza - Elżbieta Wróbel, Sekretarz Gminy - Halina Cycak, Skarbnik Gminy - Jolanta Bik, zaproszeni goście, kierownicy jednostek organizacyjnych i sottysi.

Porządek obrad przedstawiał się następująco:

- Otwarcie sesji i stwierdzenie prawomocności obrad.
- Informacja Burmistrza Dukli z działalności międzysesyjnej.
- Informacja z realizacji uchwał Rady Miejskiej w Dukli.
- Zapytania i wolne wnioski.
- Podjęcie uchwał w sprawach:
  - przyjęcia „Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojscach” /druk nr 208/,
  - przyjęcia „Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Operacji Karpacko-Dukielskiej w Iwli” /druk nr 209/,
  - przyjęcia „Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Wietrznie” /druk nr 210/,
  - zamiaru wyłączenia i likwidacji Technikum w Dukli wchodzącego w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Dukli /druk nr 211/,
  - zamiaru wyłączenia i likwidacji Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Dukli wchodzącego w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Dukli /druk nr 212/,
  - określenia opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w prowadzonych przez Gminę Dukla przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i punktach przedszkolnych oraz określenia warunków zwolnienia rodziców z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego /druk nr 213/,
  - zmiany nazwy ulicy Pocztowej na ulicę Bernardyńską w Dukli oraz ustalenia jej przebiegu /druk nr 214/,
  - nadania nazwy dr Józefa Samuela Blocha drodze wewnętrznej w Dukli oraz ustalenia jej przebiegu /druk nr 215/,
  - zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok /druk nr 216/,
  - zatwierdzenia planu pracy Komisji Rozwoju Gospodarczego i Środowiska Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok /druk nr 217/,
  - zatwierdzenia planu pracy Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok /druk nr 218/,
  - zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok /druk nr 219/,
  - uchwalenia planu pracy Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok /druk nr 220/,
  - wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego /druk nr 221/,
  - przejęcia zadania Powiatu Krośnieńskiego w zakresie utrzymania chodników w ciągu dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie Gminy Dukla /druk nr 222/,
  - zmian w uchwale budżetowej Gminy Dukla na rok 2016 /druk nr 223/.
- Odpowiedzi na zapytania i wnioski.
- Oświadczenia i informacje.
- Zamknięcie sesji.

Rada Miejska po wysłuchaniu opinii poszczególnych komisji podjęła następujące uchwały:

- Uchwałę nr XXXIII/201/16 w sprawie przyjęcia „Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojscach”, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/202/16 w sprawie przyjęcia „Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Operacji Karpacko-Dukielskiej w Iwli” podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/203/16 w sprawie przyjęcia „Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej w Wietrznie” podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/204/16 w sprawie zamiaru wyłączenia i likwidacji Technikum w Dukli wchodzącego w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Dukli, uchwałę podjęto większością głosów /za głosowało 10 radnych, 5 radnych wstrzymało się/,
- Uchwałę nr XXXIII/205/16 w sprawie zamiaru wyłączenia i likwidacji Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Dukli wchodzącego w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Dukli, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/206/16 w sprawie określenia opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w prowadzonych przez Gminę Dukla przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i punktach przedszkolnych oraz określenia warunków zwolnienia rodziców z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/207/16 w sprawie zmiany nazwy ulicy Pocztowej na ulicę Bernardyńską w Dukli oraz ustalenia jej przebiegu, uchwałę podjęto większością głosów /głosowało 15 radnych, 10 „za”, 2 „przeciw”, 3 „wstrzymało się”,
- Uchwałę nr XXXIII/208/16 w sprawie nadania nazwy dr Józefa Samuela Blocha drodze wewnętrznej w Dukli oraz ustalenia jej przebiegu, uchwałę podjęto większością głosów /głosowało 14 radnych, 11 „za”, 3 „wstrzymało się”,
- Uchwałę nr XXXIII/209/16 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/210/16 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rozwoju Gospodarczego i Środowiska Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok /, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/211/16 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Obywatelskich Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/212/16 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetu i Finansów Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/213/16 w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Miejskiej w Dukli na 2017 rok, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/214/16 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego, uchwałę podjęto większością głosów /głosowało 15 radnych, 14 „za”, przy 1 „wstrzymującym się”/,
- Uchwałę nr XXXIII/215/16 w sprawie przejęcia zadania Powiatu Krośnieńskiego w zakresie utrzymania chodników w ciągu dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie Gminy Dukla, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/,
- Uchwałę nr XXXIII/216/16 w sprawie zmian w uchwale budżetowej Gminy Dukla na rok 2016, uchwałę podjęto jednogłośnie /głosowało 15 radnych/.

Pełne teksty uchwał dostępne są na stronie internetowej: www.bip.dukla.pl

Halina Cycak
Sekretarz Gminy Dukla

SMS DUKLA - okręt Jego Cesarskiej Mości

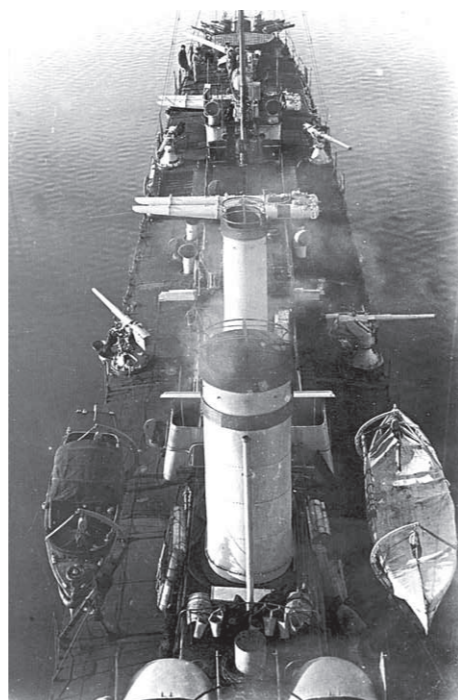
► dokończenie ze str. 2

nadto austro-węgierska Marynarka Wojenna posiadała: 9 przedrednotów, 4 pancerniki obrony wybrzeża, 3 krążowniki pancerne, 6 szybkich krążowników lekkich, 30 niszczycieli, 36 torpedowców i 6 okrętów podwodnych. Podczas Wielkiej Wojny K. u. K. Kriegsmarine nie wykazywała większej aktywności, spędzając większość czasu w swej głównej bazie w Poli (dzisiejsza Pula w Chorwacji), ponadto w Sebenico, (dzisiejszy Szybenik w Chorwacji), Cattaro (dzisiejszy Kotor w Czarnogórze) i Lötzing/Lussin (dzisiejszy Lošinj w Chorwacji). Głównym tego powodem była blokada morska Cieśniny Otranto, uniemożliwiająca swobodne wyjście na pozostałe akweny Morza Śródziemnego. Jednak samą swoją obecnością Cesarsko-Królewska Marynarka Wojenna wiązała znaczne siły przeciwnika przez cały czas trwania I wojny światowej. Pierwsze strzały w I wojnie światowej oddały monitory Floty Dunajskiej, otwierając w nocy 29 lipca 1914 r. ogień w kierunku stolicy Serbii - Belgradu. W tym czasie zniszczono most kolejowy na granicy węgiersko-serbskiej, łączący serbską stolicę z Zemuniem (Semlin), o czym wspomniano w kronice Powojennej Pięcioklasowej Szkoły Męskiej w Dukli.

W skład floty austro-węgierskiej z okresu Wielkiej Wojny wchodziły też niszczyciele typu TÁTRA. Była to seria nowoczesnych niszczycieli Cesarско-Królewskiej Marynarki Wojennej, składająca się z 10 jednostek: (SMS - Seiner Majestät Schiff – Okręt Jego Cesarskiej Mości): SMS TÁTRA, SMS BALATON, SMS CSEPE, SMS LIKA, SMS TRIGLAV, SMS ORJEN, SMS TRIGLAV

(II), SMS LIKA (II), SMS DUKLA i SMS UZSOK. Zbudowano je w stoczni Danubius Werft w Porto Ré (obecnie Kraljevica w Chorwacji w Primorsko-goranskej żupaniji), które wodowano i oddano do użytku w dwóch seriach: sześć w latach 1912-1913 oraz cztery, nieznacznie zmodyfikowane, w roku 1917. Pięć z sześciu niszczycieli pierwszej serii, z wyjątkiem SMS ORJEN, wzięło 28 grudnia 1915 roku udział w bitwie pod Durazzo i w Cieśninie Otranto. Dwa z nich - SMS LIKA i SMS TRIGLAV - zatoniły jeszcze przed główną fazą bitwy na skutek wejścia na miny. Ich nazwy nadano wkrótce zbudowanym kolejnym jednostkom tego samego typu podklasy TRIGLAV. Dwie pozostałe nowe jednostki nazwano, dla upamiętnienia krwawych zmagania zimowych toczonych w Karpatach na przełomie lat 1914/1915, imieniem przełęcz w okolicy których zginęło lub zostało rannych wielu żołnierzy armii austro-węgierskiej – DUKLA i UZSOK.

Jednostki tej klasy wyposażone były w cztery kotły parowe opalane ropą i dwa – węglem. Współpracowały one z dwiema turbinami parowymi AEG-Curtis. Wyporność projektowa okrętów pierwszej serii wynosiła 850 ts (drugiej: 880 ts), wyporność pełna - 1000 ts (drugiej serii: 1045 ts). Serie różniły się także długością (druga seria to okręty o niespełna 2 m dłuższe). W drugiej serii jednostek, zwanej też Triglavklasse, liczniejsza była też załoga - o 9 marynarzy. Okręty uzbrojone były w dwie pojedyncze armaty kalibru 100 mm L/50 (po jednej na dziobie i rufie), sześć pojedynczych armat 66 mm L/45 (po trzy na każdej burcie) oraz dwie podwójne wyrzutnie torped kalibru 450 mm. W se-

Fotografia niszczyciela SMS DUKLA, wykonana z przedniego masztu w kierunku rufy. Widać szczegóły uzbrojenia: burtowe działa 7 cm (66 mm), dwie podwójne wyrzutnie torped 45 cm, rufowe działo 10 cm oraz zrzutnie bomb głębinowych

rii jednostek oddanych do służby w 1917 roku uzbrojenie uzupełniono o ciężki karabin maszynowy kalibru 8 mm Schwarzlose. Dwie armaty 66 mm ustawione były na podstawach przeciwlotniczych. Węgry, 4 czerwca 1920 roku zostały zmuszone do podpisania traktatu pokojowego w pałacu Grand Trianon w Wersalu. Na jego mocy utraciły niemal dwie trzecie ludności oraz dwie trzecie swego terytorium, w tym dostęp do morza. Okręty byłe już K. u. K. Kriegsmarine, w tym niszczyciele klasy TÁTRA, które przetrwały I wojnę światową, zostały wcielone w skład Królewskiej Marynarki Wojennej Włoch, a SMS DUKLA wszedł w skład francuskiej Marine Nationale. W czerwcu 2008 roku w Budapeszcie otwarty został Park Trianon, który ma upamiętniać ziemie dawnej monarchii węgierskiej utracone w wyniku traktatu. W parku znajduje się m.in. dzwon, który dzwoni każdego dnia o godzinie 16:32, kiedy to w dniu 4 czerwca 1920 podpisano traktat w Trianon.

SMS DUKLA - dziewiąta jednostka z serii niszczycieli typu TÁTRA podklasy TRIGLAV, trzecia z drugiej serii okrętów tego typu. Stępkę pod budowę niszczyciela SMS Dukla położono 11 września 1916 roku w stoczni Danubius Werft w Porto Ré. Wodowany został 28 lipca 1917 r., ukończony 8 października, a wcielony do służby 7 listopada 1917 r. Wyporność

► - 880 t, całkowita – 1045 t. Długość 85,28 m, szerokość 7,8 m, zanurzenie 2,4/3,2 m. Załoga – 115 marynarzy. Prędkość poruszania się nawodnego: maksymalna 32,6 węzła = około 60 km/h, 2 śruby, paliwo - 143 t oleju napędowego i 108 t węgla; zasięg - 1600 Mm przy 12 węzłach. Niszczyciel uczestniczył w działaniach wojennych przez okres prawie pełnego roku. Bazował głównie w Cattaro, skąd był kierowany na przełamywanie alianckiej blokady Cieśniny Otranto, tworzonej przez zagrody minowe i sieciowe oraz ponad dwieście nieprzyjacielskich okrętów. Podczas jednej z takich akcji, prowadzonej razem z bliźniaczymi jednostkami TRIGLAV, LIKA, UZSOK i CSEPEL, SMS DUKLA uczestniczył nocą 22/23 kwietnia 1918 roku w rejonie na południe od Valony (obecnie albańska Vlorë) w potyczce z dwoma brytyjskimi niszczycielami: HMS HORNET i HMS JACKAL. Koniec działań wojennych (3 listopada 1918 r. Austro-Węgry podpisały z aliantami zawieszenie broni) zastał SMS DUKLA w macierzystym porcie w Cattaro. Okręt opuszczony został przez załogę i niszczał w porcie. W 1920 roku przeholowano go w pierw do Bizerty w Tunezji, a następnie do Tulonu. Po remoncie wszedł do służby we francuskiej marynarce wojennej pod nazwą MATELOT LEBLANC. Skreślony z listy floty i sprzedany na złom został w 1936 roku. O wielkości jednostki może świadczyć porównanie z polskim niszczycielem ORP BŁYSKAWICA, zwodowanym dwadzieścia lat później, który wszedł do służby 25 XI 1937 r. i przeszedł liczne kampanie morskie podczas II wojny światowej a obecnie pełni funkcję okrętu-muzeum w porcie w Gdyni. BŁYSKAWICA ma prawie dwa razy większą wyporność – 1937 t (maksymalna 2144 t), długość 114 m, szerokość 11,3 m, zanurzenie 3,3 m. Załoga – 192 marynarzy. Prędkość poruszania się nawodnego: maksymalna 39,6 węzła = około 73 km/h.

SMS UZSOK – austro-węgierski niszczyciel z początku XX wieku. Dziesiąta jednostka typu Tátra, czwarta z drugiej serii okrętów tego typu. Uzsok przetrwał I wojnę światową i w 1920 roku został przekazany Włochom; wcielony do Regia Marina pod nazwą MONFALCONE. Skreślony z listy floty w 1939 roku.

Janusz Kubit

Opracowano z wykorzystaniem m.in. materiałów
Facta-nautica - Piotr Mierzejewski

Najważniejsze święta w lutym 2017

2 lutego, czwartek

Matki Boskiej Gromnicznej, Święto Ofiarowania

Ustanowione w IV wieku święto, upamiętniające ofiarowanie Jezusa w świątyni oraz oczyszczenie Maryi Panny (czterdzieści dni po połogu). Według polskiej legendy tego dnia Matka Boska spaceruje po zaśnieżonych polach, chroniąc oziminy przed wymarzeniem, wskazując drogę zagubionym i broniąc ich przed wilkami, które obłaskawia jednym spojrzeniem. Wierni idą do kościoła, aby pobłogosławić grube woskowe świece – gromnice, by chroniły domostwa od uderzenia pioruna (stąd gromnica), pożarem, wicherą, gradobiciem i chorobami.

9 lutego, czwartek

Międzynarodowy Dzień Pizzy

Płaski placek, którym ubodzy zapychali żołądki, posmarowany oliwą, posypany pierwszym lepszym ziołem, w XIX wieku awansował do roli królewskiego przysmaku. Poczestowano nim w Neapolu królową Margherite, gustująca w prostym jedzeniu. Tyle że skromny chlebek obłożono serem, oliwkami i pomidorem. No i zrobił karierę. Czy znacie kogoś, kto nigdy w życiu nie próbował pizzy?

14 lutego, wtorek

Świętego Walentego, Walentyńki

Św. Walenty, biskup Umbrii, stracony przez cesarza rzymskiego w III wieku chyba nie byłby zadowolony z marketingowego święta, w które wplątali go zachodnioeuropejscy podopieczni. Przez setki lat czczony był jako orędownik ciężko chorych, szczególnie epileptyków i zarażonych dżumą. Również o jego wstawiennictwo modlą się „chorzy na nerwy”, schizofrenicy, szaleńcy ale również narzeczeni i nowożeńcy. Jest ważną osobistością w Polsce, świadczy o tym liczba relikwii przechowywanych w kościołach. Na obrazach przedstawiany jest jako mężczyzna w ornacie, w jednej ręce trzyma otwartą księgę, krzyż lub liść palmowy (symbol męczeństwa), drugą wyciąga w kierunku chorego w geście błogosławieństwa. Żadnych serduszek, żadnych zakochanych, ani jednego amorka czyhającego z miłosną strzałą na napiętej cięciwie.

23 lutego, czwartek

Źłusty czwartek

Ten zwyczaj wywodzi się z imperium rzymskiego. Choć za czasów Juliusza Cezara pączki znacznie różniły się od współczesnych (wyrabiane były z ciasta chlebowego, nazywane słoniną). „Nasze pączki” przywędrowały do Polski przed XVII wiekiem, prawdopodobnie z Turcji, są nazywane różą i zjadamy ich tyle i damy rady. No, a jeśli ktoś ma poczucie winy, to nie musi jeść. Ale jak tu nie zjeść chociaż jednego, właśnie w Źłusty Czwartek.

28 lutego, wtorek

Ostatki, Śledzik

Koniec karnawału, popularny śledzik czyli ostatni wieczór zabaw i swawoli. Następnym dniem to już Środa Popielcowa rozpoczynająca Wielki Post.

Zebrała: Krystyna Boczar-Różewicz

W latach 1920-1935 niszczyciel pływał pod francuską banderą jako MATELOT LEBLANC

2 stycznia 2017 roku po ciężkiej chorobie odszedł Edward Nowak przewodniczący Rady Powiatu Krośnieńskiego, wieloletni dyrektor PKO S.A. Oddział w Krośnie. Rodzinie, przyjaciołom i współpracownikom składamy wyrazy współczucia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
Andrzej Dziedzic

Burmistrz Dukli
Andrzej Bytnar

70 lat Liceum Ogólnokształcącego w Dukli 1947-2017

Liceum Ogólnokształcące w Dukli obchodzi w tym roku okrągłą rocznicę 70 lat istnienia. Wykształciło w tym czasie kilka pokoleń. Może nie wszyscy mieszkańcy miasta i gminy wiedzą, iż absolwentami tej szkoły są znani lekarze, nauczyciele, profesorowie wyższych uczelni, prawnicy i przedstawiciele wielu innych znakomych profesji, ludzie szanowani i lubiani, będący chlubą swojej szkoły.

Z okazji jubileuszu 70-lecia szkoły pragniemy przybliżyć naszym uczniom i społeczności ich sylwetki w krótkich wywiadach - wspomnieniach o szkole.

Ze **Zdzisławem Zaniewiczem**, absolwentem dukielskiego liceum, nauczycielem, pomysłodawcą książki z okazji 50 lecia matury - rocznik 1966 rozmawia Stanisław Kalita

Pewnego razu pan Zdzisław poprosił mnie abym napisał o dukielskiej oświacie. Temat ten, jak również wiele innych z naszej lokalnej historii jest niezwykle ciekawy i szeroki. Prawie każdy z nas się o szkołę otarł, czasami krócej a czasami dłużej. Oczywiście się zgodziłem. Tekst dostarczyłem w odpowiednim terminie i po pewnym czasie otrzymałem już pięknie wydaną pozycję Miło wspominać minione trudy-50 lat matury 1966-2016. Książka zawiera bardzo ciekawe teksty absolwentów z rocznika 1966, wspomnienia, notki biograficzne dukielskich profesorów i zdjęć. Wpisuje się w czynnik kulturotwórczy dukielskiego środowiska nauczycielskiego, które od pokoleń tworzy kulturę i krzewi patriotyzm w naszym miasteczku. Tradycją stało się uroczyste obchodzenie rocznicy Konstytucji 3 Maja. Przytoczę krótki fragment 100 rocznicy obchodów uchwalenia Konstytucji z 1891 roku w Dukli. Już o świcie zagrały wystrzały moździerzowe dla godnego uczczenia tej chwalebnej rocznicy. Następnie zebrano się na uroczystej Mszy świętej w dukielskim kościele parafialnym, a później w dukielskim Kasynie na specjalnym odczycie poświęconym tamtym wydarzeniom. Taką kontynuacją naszych przodków są akademie organizowane przez Zespół Szkół nr 1 i nr 2 w naszym miasteczku i Msze święte za ojczyznę. Piszę o tym ponieważ książka ta wpisuje się w taką atmosferę historyczną i okazuje szacunek dla naszych przodków, wychowawców i nauczycieli.

S. Kalita: Gratuluję Panie Zdzisławie i za pytam skąd taki pomysł?

Z. Zaniewicz:

Dziękuję, że podjął pan ten temat. W przypadku naszej klasy nie jest to nic nowego, ponieważ od czasów matury spotykamy się dość często. Pierwsze spotkanie planowaliśmy 10 lat po maturze ale z różnych przyczyn do niego nie doszło. Następne spotkanie już się udało. Było to w roku 1986. Przeszkodą w organizacji okazały się przydziały kartkowe. Zbieraliśmy kartki na żywność, aby w zajeździe Bartnik zorganizować nasze spotkanie. Później spotykaliśmy się praktycznie co 5 lat. To są takie zjazdy, natomiast co roku widzujemy się na kolacjach aby pogadać o wspólnych sprawach i nieco powspominać. Dwa lata temu, na jednym ze spotkań, zrodził się pomysł aby wydać jakąś pozycję o nas samych i o naszych nauczycielach. Taką pamiątkę ku naszej uciechu i dla przyszłych pokoleń. Książka ta skierowana jest głównie dla naszego rocznika.

S. Kalita: Ile czasu zajęło Panu gromadzenie materiałów?

Z. Zaniewicz: Zbieranie materiałów wymagało sporo czasu, wiele telefonów i wyjazdów. Każde zdanie w notkach biograficznych jest przemyślane i umotywowane. Problemem było zebranie informacji o osobach, które kilka lat pracowały w Dukli a później wyjechały do innych miejscowości. Wszystko to wymagało czasu i wytrwałości. W książce znajduje się ok. 60 zdjęć, które były u różnych osób. Nie zawsze w Polsce.

S. Kalita: Takie swoiste biuro redaktorskie znajdowało się u Pana w domu?

Stanisław Kalita i Zdzisław Zaniewicz

Z. Zaniewicz: Tak, na wszystkich stołach zajmowały miejsce różne materiały do skanowania i obróbki. Muszę powiedzieć, że to nie jest tylko moja praca. Spotykaliśmy się z koleżankami, z kolegami i ustalaliśmy treść, zakres i koncepcję tej pracy.

S. Kalita: Muszę przyznać, że jesteście szczerzy w swoich wspomnieniach. Opiszcie np. jak ucziliście maturę w parku przy winku?

Z. Zaniewicz: Bywało i tak ale tylko przy ważnych wydarzeniach. Chcieliśmy dać pewien obraz naszej klasy, szkoły i atmosfery tamtych lat. Wymagania stawiane nam przez nauczycieli nie było łatwe. Poprzedzka była ustawiona dość wysoko. Wspomnę tu chociażby o prof. Edwardzie Kleinie, który wymagał od nas dużo. Sądzę nawet, że wymagał więcej niż przewidywał program. Każdy uczeń był pytany pod koniec okresu z ilości przeczytanych książek. Ja wprowadziłem kiedyś pana profesora w stan zdenerwowania bo wymieniłem mu wszystkie kryminały Arthura Conana Doyle'a. Trzeba było czytać: Życie Literackie, Kulturę czy Politykę, oczywiście nie od deski do deski. Na temat przeczytanych artykułów należało kilka zdań umieć powiedzieć.

S. Kalita: Pan profesor Klein i u mnie zaczął czytać prasę codzienną i tygodników. Pamiętam, że profesor czytał także Przegląd Sportowy, Tempo. Poczytanie te zawsze leżały na biurku w kla-

Przez cnotę, naukę i pracę, służyć Bogu i Ojczyźnie...

Ta myśl przewodnia prowadziła młodzież z Dukli i okolicy do wykonywania szlachetnych czynów.

7 stycznia br., 23-osobowa grupa obchodziła rocznicę **25-lecia utworzenia Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży przy kościele parafialnym pw. Św. Marii Magdaleny w Dukli**. Warto zaznaczyć, że organizacja ta była pierwszą w Diecezji Przemyskiej. Skupiała młodzież nie tylko z Dukli, lecz również z okolicznych miejscowości, m.in. z Jasionki, Cergowej, Teodorówki, Zboisk, Nadola. Głównymi założycielami byli ks. Jan Mazurek oraz pani Dorota Szczurek.

► **sie polonistycznej. Z perspektywy czasu muszę powiedzieć, że jest to bardzo ważne dla rozwoju intelektualnego młodego człowieka. Widzę, że i u Pana prasy i książek nie brakuje?**

Z. Zaniewicz: Staram się być na bieżąco. Chciałem jeszcze jeden wątek poruszyć. W tym roku przypada 70 lecie dukielskiego liceum. Nie ode mnie będzie zależeć charakter obchodów rocznicowych, ale jako absolwent chciałbym zaproponować cykl wywiadów ze znanymi absolwentami dukielskiego liceum. Tylko z naszej klasy mamy dwóch profesorów Bronisława Jakubczyka i Wojciecha Zalewskiego. Wywiady te mogą być drukowane np. w Dukli.pl.

S. Kalita: No to ja już pierwszy wywiad przeprowadziłem. Dziękuję bardzo za rozmowę.

się czy pracując, znajdowali jeszcze czas na robienie dobrych rzeczy. Mając siłę i werwę potrafili być na Świątecznych Dniach Młodzieży w Częstochowie, na spotkaniach w Borku Starym i Niechobrzu koło Rzeszowa, Diecezjalnych Dniach Młodzieży w Przemyślu, Krośnie i Jarosławiu. Najbardziej złączyły ich „Jasełka”, które wystawiali kilkakrotnie, a za otrzymane pieniądze wyjechali na tygodniowy wypoczynek do Łodzi. Kierując się myślą: „Siła jest we

wspólnocie”, organizowali dyskoteki bezalkoholowe, a chłopcy z KSM-u rozegrali z policją charytatywny mecz wakacyjny. Ich wypoczynek to między innymi wykonywanie prac porządkowych na Cmentarzu Wojennym w Dukli.

I tak minęło 25 lat... a jakie były dalsze losy byłych członków-założycieli KSM-u? Większość z nich pozakładała rodziny, w swoich szeregach doczekali się także księdza; część z nich została na dukielszczyźnie, inni poróżjeżdżali się po kraju, jak również wyjechali za granicę. A w sercach zostały piękne wspomnienia i przyjaźń... ale to nie koniec! W Dukli nowe pokolenie młodzieży nieprzerwanie kontynuuje to, co zaczęło się tak pięknie od spotkania z Ojcem Św. Janem Pawłem II podczas Świątecznych Dni Młodzieży w Częstochowie w 1991 r.

Uczestnicy spotkania

Uczniowie z ZS nr 1 z Dukli w finale konkursu z języka angielskiego

25 października 2016 roku odbył się etap szkolny konkursu kuratorskiego z języka angielskiego, tj. konkursu o zasięgu wojewódzkim organizowanego przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Umiejętności językowe sprawdzane na tym konkursie znacznie wykraczają poza treści podstawy programowej z danego przedmiotu. Spośród 3217 uczniów szkół podstawowych z całego województwa podkarpackiego biorących udział w pierwszym z trzech etapów konkursu, 220 osób z najwyższymi wynikami zostało zakwalifikowanych do drugiego etapu – rejonowego. Z naszej szkoły znalazło się wśród nich troje uczniów z klasy VI a: **Oliwia Skrzęta, Miłosz Grochowski i Wiktor Kaszuba**. Do etapu rejonowego konkursu przystąpili oni 26 listopada 2016 r. i na początku stycznia 2017 r. na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Rzeszowie ukazała się lista 113 osób zakwalifikowanych do finałowego już etapu – wojewódzkiego. Wszyscy nasi trzej uczniowie są na tej liście, więc jesteśmy teraz na etapie przygotowań do ostatniego etapu konkursu, który ma mieć miejsce 25 lutego w Rzeszowie. Uczniom gratulujemy dotychczasowych niewątpliwych sukcesów i życzymy kolejnych.

Katarzyna Pelczar

Dziewiętnaście zespołów ludowych wzięło udział

VIII Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek zespołów ludowych w Łękach Dukielskich

270 uczestników z 19 zespołów zawitało 6 stycznia, w Święcie Objawienia Pańskiego - popularnie zwanym Świętem Trzech Króli - do Łek Dukielskich, by kolędą i pastorałką uczcić jeszcze raz Narodzenie Syna Bożego. Przegląd Kolęd i Pastorałek rozpoczyna pięciodniowy Festiwal Świąt Bożego Narodzenia organizowany przez Starostwo Powiatowe w Krośnie.

Przeegląd rozpoczął się Mszą św. koncelebrowaną o godz. 15:00 w intencji organizatorów i zespołów pod przewodnictwem ks. dr Marka Wilka, ojca duchownego i wykładowcy w seminarium przemyskim. Wszystkich przybyłych powi-

tał ks. proboszcz Zdzisław Babiarczyk. Oprawę muzyczną liturgii słowa oraz czytania sprawowali członkowie zespołu „Seniorzy” ze Świerzowej. Na zakończenie Mszy św. miał miejsce obrzęd poświęcenia kredy i kadzidła.

Po Mszy św. przewodnicząca p. Jolanta Przybyła - z Wydziału Kultury Starostwa Powiatowego w Krośnie, która z wielkim wdziękiem poprowadziła przegląd. A pracy było mnóstwo: wystąpiło 19 zespołów: Zespół Folklorystyczny „Łęczanie” z Łek Dukielskich, Zespół Śpiewaczy „Wietrzniarki”, Zespół „Młodzi Łęczanie” z Łek Dukielskich, Zespół Śpiewaczy „Wrocianki” z Wrocanki, Zespół Śpiewaczy „Zalaski” z Zalesia, Zespół Śpiewaczy „Bobrzanie” z

Jak zwykle, było wiele pięknych, niepowtarzalnych kolęd i pastorałek.

Na zakończenie zespoły otrzymały pamiątkowe figurki aniołów wykonane przez rękodzielników z tabliczkami dla każdego zespołu. Zespoły nagradzali: Iwona Stefanik - członek Zarządu Rady Powiatu Krośnieńskiego, Andrzej Kręzałek i Stanisław Józefczyk - radni powiatu krośnieńskiego, Małgorzata Walaszczyk-Faryj - dyrektorka Ośrodka Kultury w Dukli oraz radny Rady Miejskiej w Dukli Andrzej Kędra. Z gości obecni byli: wiceprezes LGD „Kraina Nafty” Stanisław Chochołek, dyrektorzy Ośrodków Kultury z Wojaszkówki, Chorkówki i Dukli. Po dekoracji głos zabrali: Iwona Stefanik oraz ks. proboszcz, którzy wyrazili wdzięczność organizatorom i zespołom za trud włożony w przygotowania pięknego repertuaru kolędowego, prace organizacyjne oraz życzyli wytrwałości w dalszej pracy.

Wspólne, donośne odśpiewanie cudownej polskiej kolędy „Bóg się rodzi” i pamiątkowe fotografie zakończyły tę część uroczystości. Przewodniczący Stowarzyszenia „Jedność” zaprosił wszystkie zespoły i gości na poczęstunek i dalsze kolędowanie do sali widowiskowej.

Łęckie kolędowanie - jak co roku - zarejestrowało diecezjalne radio FARA, z którego zostanie przygotowana i wyemitowana audycja.

Organizatorami Przeglądu byli: Starostwo Powiatowe w Krośnie, Stowarzyszenie Kulturalno-Rekreacyjne „Jedność”, Ośrodek Kultury w Dukli oraz parafia pw. NSPJ w Łękach Dukielskich.

Henryk Kyc

Sympatyczne raniuszki

Sikory, wróble i kowaliki są nam znane bo gromadzą się zimą przy naszych karmnikach. Czasem z sikorkami pojawiają się szybkie raniuszki, mają białe puszyste główki są delikatne i śliczne. Zima w tym roku pokazała już swoje groźne oblicze, dlatego wiele zwierząt w poszukiwaniu pokarmu podchodzi blisko domów. W moim ogrodzie jest wiele drzew i krzewów z pozostawionymi owocami, które stanowią naturalną stołówkę dla zwierząt. Możliwość obserwowania ich zachowania oraz fotografowania jest - po prostu z natury - bez czatowni.

Takim magicznym miejscem jest wielki krzak hortensji z przekwitłymi ogromnymi kwiatostanami, gdzie baraszkują radośnie ptaki, a wśród nich szybkie raniuszki zbierające z łodyg pokarm delikatnymi dzióbkami. Można je poznać po białej puszystej główce, na której znajdują się ciemne oczka wyglądające jak dwa koraliki, ciało kuliste z bardzo długim ogonem, trzykrotnie dłuższym od ciała i brązowe skrzydełka. Wąży około 7 gramów. Ulubionymi miejscami jego żerowania są winobluszcz i trzmielina oraz drzewa brzozy. Ciekawe jest również jego gniazdo, jajowate z bocznym wejściem zbudowane z mchu, pajęczyny, włókien roślinnych, puchu przekwitłych topoli, wyścielone grubą warstwą piórek. Na terenie Polski Raniuszki zwyczajne objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

Maria Walczak

Nowy tomik poezji autorstwa Adama Czai

W styczniu 2017 roku ukazał się nakładem Wydawnictwa Miniatura z Krakowa tomik wierszy pt. „Nadzieje, słońce i Ty” autorstwa Adama Czai z Równego. Tomik zawiera ponad 150 tekstów.

Można go zakupić bezpośrednio w Wydawnictwie Miniatura, zamówienie można złożyć przez internet.

kbr

Dziewiętnaście zespołów wzięło udział

„Mali Łęczanie” z Łek Dukielskich

Zespół „Głojszcianie” z Głojsca

Zespół „Równianie” z Równego

Przedstawiciele występujących zespołów ludowych z otrzymanymi statuetkami i organizatorzy

Po prostu z natury

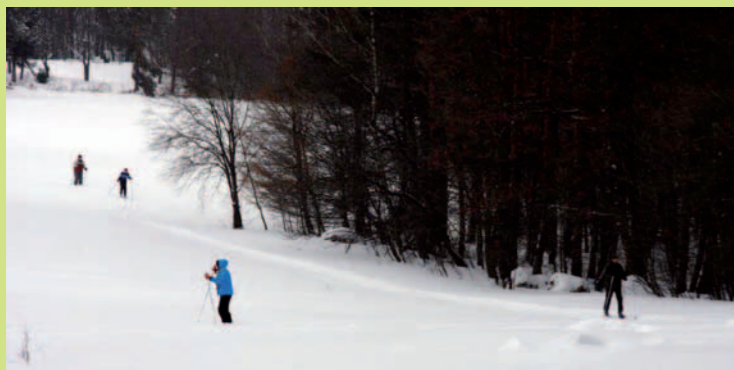

Raniuszek zwyczajny (Aegithalos caudatus)
Fot. Maria Walczak

Szopka bożonarodzeniowa - prezent pp. Piękosiów dla p. Marii Walczak

Miłośnicy nart na start!

Na trasach w Czarnorzekach

Dawna cerkiew w Czarnorzekach i wieża na Suchej Górze

Czasami warto ..., czyli o Jasełkach w Nowej Wsi

Najmłodszy mieszkańcy Nowej Wsi wykonują kolędę wraz z p. Arturem Szajną

Uczestnicy jasełek w sali Domu Ludowego w Nowej Wsi

Występ kabaretu SSOK z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Krośnie

X Gminny Konkurs Kolęd i Pastoralek

Występ artystyczny kabaretu

Laureaci Gminnego Konkursu Kolęd i Pastoralek

Fot. Piotr Jakiela

Czasami warto..., czyli o jasełkach w Nowej Wsi...

Okres Bożego Narodzenia to moment niezwykle wręcz mistyczny, istotna data zarówno w naszym kalendarzu osobistym jak i rodzinnym. Jest to czas przepelniony ciepłem, radością, wzajemną życzliwością i bezinteresowną miłością. W ferworze obecnej gonitwy, permanentnego braku czasu i stałego zabiegania nieła-

two znaleźć chwilę, aby wyciszyć się, zatrzymać i duchowo przeżywać ten niepowtarzalny okres. Z wydarzeniem Narodzenia Bożego wiąże się wiele zwyczajów i obrzędów, które wydaje mi się, że jesteśmy zobowiązani kontynuować.

Warto wspomnieć, iż jasełka to widowisko sceniczne, dawniej kukielkowe, o charak-

terze religijnym, oparte na wydarzeniu narodzenia Jezusa. Początki jasełek sięgają XIII w., gdzie prawdopodobnie św. Franciszek z Asyżu chcąc bardziej zrozumieć tajemnicę i atmosferę Bożego Narodzenia, w skalnej grocie w Greccio wykonał lalkę z gałganków następnie umieścił ją w żłóbku oraz wprowadził zwierzęta. Miało stanowić to sposób na przybliżenie i uwypuklenie nastroju tych wydarzeń. Idąc w ślady św. Franciszka jego bracia zaczęli przedstawiać sceny religijne w kościołach. W ten sposób przywędrowały one wraz z zakonnikami do Polski. Pierwotnie jasełka były to jedynie nieruchome figurki, wyobrażające scenę Narodzenia Pańskiego w stajence. W Polsce pierwsze jasełkowe figury pojawiły się już około 1370 r. w klasztorze Kларыsek w Krakowie.

12 stycznia br. w Domu Ludowym w Nowej Wsi w celu wspólnego przeżywania tego ważnego okresu, a nade wszystko integracji Mieszkańców odbyły się uroczyste jasełka. Inicjatywa tego działania zrodziła się z potrzeby kulturowania polskich tradycji i obrzędów przez działające Stowarzyszenie „Razem lepiej”.

Gościnnie w jasełkach zaprezentował się wielokrotny laureat konkursów na arenie nie tylko lokalnej, ale nade wszystko krajowej i międzynarodowej, kabaret SSOK z krośnieńskiego ZSP Nr 1 pod czujnym okiem Pana Bartosza Gałązki. Przybyli goście byli pod ogromnym wrażeniem realizowanego scenariusza, zgodnie podkreślając niezwykłą dojrzałość w interpretacji tekstu oraz zdolności aktorskie młodych ludzi. Kabaret oprócz przygotowanego scenariusza scenicznego i multimedialnego wyko-

nał wiele przepięknych kolęd i pastorałek. Chciałabym w tym miejscu zaznaczyć ogromny wkład Marleny Rygiel, która swoim niezwykłym głosem oraz wykonaniem zachwycała i wzruszała do łez.

Przed zgromadzonymi w sali gośćmi wystąpiły także dzieci z Nowej Wsi, które przygotował Pan Artur Szajna. Warto wspomnieć, że dla najmłodszych mieszkańców naszej miejscowości w każdą czwartek odbywają się spotkania muzyczne bądź artystyczne prowadzone przez Ośrodek Kultury w Dukli.

Prezes Stowarzyszenia a zarazem inicjator tego wydarzenia Teresa Belcik pragnie podziękować wszystkim przybyłym na uroczystość Gościom. Ogromne podziękowanie należy złożyć za wsparcie finansowe Panu Piotrowi Majkutowi- Prezesowi Zarządu Przedsiębiorstwa Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie oraz Panu Wiesławowi Mezglewskiemu- Dyrektorowi Handlowemu Sieci Sklepów „S” za dostarczone smakołyki. Bezgraniczne wyrazy uznania należą się Paniom, które wzbogaciły nasze spotkanie przepysznyimi potrawami, wkładając w swoją pracę duże zaangażowanie i serce, co znalazło potwierdzenie w podniebieniach i kubkach smakowych. Podziękowania należy skierować także do Pani Krysztyny Boczar- Różewicz- głównego specjalisty ds. promocji Gminy Dukla, która podała nam artykuły promocyjne oraz Ośrodka Kultury za wsparcie techniczne. Osoby te dowodzą, iż wspólnymi siłami, działając w partnerstwie i wzajemnym szacunku można wiele osiągnąć.

Czasami warto się zatrzymać lub chociaż odrobinę zwolnić, uśmiechnąć się, życzliwie porozmawiać. Czasami warto zachwycić się szelestem choinki, zapachem goździków. Czasami warto...

Natalia Belcik

Miłośnicy nart na start!

Na Podkarpaciu panują znakomite warunki do uprawiania biegów narciarskich, a w lasach utrzymywanych jest ponad 50 km tras biegowych. W styczniu i lutym odbędą się tu kilka imprez cyklicznych o ustalonej już renomie. Warto się zapisać, ale najpierw trzeba potrenować.

Biegać można obecnie zarówno w Muczmem, gdzie do dyspozycji narciarzy jest około 20 km dostępnych tras, wiodących leśnymi szlakami i stokówkami. Utrzymywane są też trasy w Ustianowej, Wetlinie i Puławach. **Sporą nowinką dla biegaczy jest kompleks tras w Czarnorzekach, gdzie jesienią ubiegłego roku, przy wsparciu Nadleśnictwa Kołaczyce, zakończono przebudowę biegowych tras narciarskich, powstałych jeszcze w latach 80. XX wieku na terenie leśnictwa Odrzykoń.** Po przeprofilowaniu stały się one prawdziwą atrakcją dla adeptów biegania, jak również miejscem treningów dla sportowców. To teren idealny dla biegaczy o każdej porze, bo konfiguracja zbocza daje ogromne możliwości treningowe. Główna leśna trasa ma 2,5 km długości przy deniwelacji prawie 50 metrów, jest dość wymagająca, ale ma homologację Międzynarodowej Federacji Narciarskiej i Polskiego Związku Narciarskiego. Dla początkujących przygotowano nieco krótszą pętlę na gruntach gminnych. Jest też możliwość biegania na stadionie, gdzie wyciśnięto tory narciarskie. Trenują tu również Ewelina Marcisz, jedna z najlepszych w kraju biegaczek, i jej 16-letnia siostra Izabela, nadzieja tej dyscypliny w Polsce. Utrzymaniem tras zajmuje się Stowarzyszenie Przędki-Ski, którego prezes Marek Marcisz, były zawodnik, a obecnie trener biegów narciarskich, włożył wiele wysiłku, by trasy w Czarnorzekach znów mogły służyć szkoleniu młodych narciarzy.

W sobotę 14 stycznia w Puławach, nad górną stacją wyciągu Kiczera Ski rozegrany został bieg na dystansie 10 km. Dużą część dystansu to trasa wiodąca przez lasy Nadleśnictwa Rymanów, na

ciąg dalszy na str. 15 ▶

X Gminny Konkurs Koład i Pastorałek

12 stycznia 2017 r. w sali widowiskowo-teatralnej Ośrodka Kultury w Dukli odbył się „X Gminny Koncert Koład i Pastorałek”. Komisja w składzie: Małgorzata Walaszczyk-Faryj, Krzysztof Zajdel i Katarzyna Błaż wyłonili zwycięzców i wyróżnionych.

W kategorii I – do klas „0” włącznie komisja wyróżniła wszystkich uczestników. Pamiątkowe dyplomy i nagrody otrzymali: Zuzanna Sikora, Hanna Drozd, Martyna Wilczek, Inga Gumienny, Jacek Rąpała, Zuzanna Kwaśnicka, Filip Niziołek, Zuzanna Maślanka, Maciej Grałek, Kuba Drozd, Amelia Paszek, Tatiana Tyburcy, Patrycja Krowicka, Zbigniew Bargiel i Gabriela Albrycht.

Kategoria II – kl. I-III:

I miejsce: Natalia Zima – Bel Canto
I miejsce: Emilia Bałon – indyw.
II miejsce: Urszula Jakiela – indyw.
II miejsce: Anna Kłap – Równie
III miejsce: Eliza Kowalska – Bel Canto
III miejsce: Julia Głód – Dukla

wyróżnienie: Miłosz Wiatr – Wietrzno
wyróżnienie: Antonii Kogut – indyw.
wyróżnienie: Julia Bąk – Dukla
wyróżnienie: Gabriela Kapłon – Bel Canto
wyróżnienie: Marcelina Albrycht – Równie
wyróżnienie: Gabriela Szwał – Iwla

Kategoria III – kl. IV-VI:

I miejsce: Zuzanna Szczurek – Równie
I miejsce: Stanisław Stojak – Dukla
II miejsce: Oliwia Bobula – Dukla
III miejsce: Wiktoria Jakiela – Dukla
wyróżnienie: Sara Woźniak – Iwla
wyróżnienie: Zuzanna Krowicka – Bel Canto
wyróżnienie: Joanna Kawulok – Głojsce

Kategoria IV – gimnazjum:

I miejsce: Aleksandra Dyszkowska – Dukla
II miejsce: Weronika Wnęk – Równie
II miejsce: Laura i Julia Woźniak – Głojsce
III miejsce: Julia Solińska – Dukla
III miejsce: Bartłomiej Dębiec – Wietrzno
wyróżnienie: Elżbieta Wierdak – Wietrzno
wyróżnienie: Magdalena Trzebunia – Tylawa

Kategoria V – Dorośli:

wyróżnienie: Anna Witek – ŚDS Cergowa

Katarzyna Błaż

Regulamin VI Konkursu Poezji Obcojęzycznej

1. W konkursie mogą wziąć udział uczniowie szkół z terenu Gminy Dukla, którzy przygotowują do zaprezentowania jeden wiersz przedstawiciela literatury danego obszaru językowego, do wyboru: (język angielski, język niemiecki, język rosyjski).
2. Wiersz może recytować tylko jedna osoba.
3. Przy ocenie recytacji wierszy komisja konkursowa będzie brała pod uwagę:
  - opanowanie tekstu na pamięć, poprawność wymowy i akcent oraz interpretację
4. **Kategorie wiekowe:**
  - I kategoria - klasy od I do III Szkoła Podstawowa,
  - II kategoria - klasy od IV do VI Szkoła Podstawowa,
  - III kategoria - Gimnazjum,
  - IV kategoria - Szkoły ponadgimnazjalne.
5. Laureaci konkursu otrzymają dyplomy i nagrody.
6. **Konkurs odbędzie się 3 marca 2017r. o godz. 9.00** w sali widowiskowej Ośrodka Kultury w Dukli Karty należy przesać **do 27 lutego 2017 r.** na adres: norbert@dukla.pl tel. 662054407 do godz. 16.00
7. Cele konkursu: zwiększenie atrakcyjności nauki języków obcych oraz doskonalenie poprawności wymowy, motywowanie uczniów do występów publicznych.
8. Zgłoszenie musi zawierać:
  - a. Imię i nazwisko wykonawcy
  - b. Kategoria wiekowa
  - c. Imię i nazwisko autora i tytuł wiersza
  - d. Język prezentacji
  - e. Instytucja delegująca
  - f. Imię i nazwisko opiekuna, nr telefonu

Uczestnicy poprzez przystąpienie do konkursu wyrażają zgodę na fotografowanie i filmowanie swoich występów oraz na publikację wszelkich utrwalonych materiałów w określony przez Ośrodek Kultury sposób.

III Międzygminny Konkurs Tańca

DUKLA 2017

Cele imprezy:

- popularyzacja różnych technik tanecznych,
- upowszechnianie tańca, jako aktywnej formy wypoczynku i relaksu,
- wymiana doświadczeń pomiędzy instruktorami, choreografami i uczestnikami konkursu.

Organizator: Ośrodek Kultury w Dukli
Czas i miejsce konkursu: **Konkurs odbędzie się w dniu 10 lutego 2017 r. o godz. 9.00** w sali widowiskowo-teatralnej Ośrodka Kultury w Dukli. ul. Kościuszki 4, 38-450 Dukla.

Zasady uczestnictwa:

1. Konkurs przeznaczony jest dla zespołów działających przy szkołach, domach kultury i innych palcówkach na terenie powiatu krośnieńskiego.
2. Każda instytucja może delegować maksymalnie 2 zespoły w każdej kategorii wiekowej.
3. Udział w konkursie mogą wziąć wyłącznie zespoły taneczne liczące od 4 do 12 osób.
4. **Kategorie wiekowe:**
  - I kat - do klasy III,
  - II kat - klasy IV-VI,
  - III kat - gimnazja,
  - IV kat - szkoły ponadgimnazjalne,

kategorie taneczne:

- taniec nowoczesny,
- taniec współczesny,
- taniec ludowy,
- widowisko taneczne.

5. Każdy zespół przygotowuje jeden lub dwa układy taneczne o łącznym czasie nie przekraczającym 7 min.
6. Organizator na podstawie ilości zgłoszeń wyłoni poszczególne kategorie taneczne i wiekowe. Powstanie odpowiedniej kategorii tanecznej uzależnione jest od ilości zespołów. Organizator ostatecznie kwalifikuje zespoły do odpowiedniej kategorii. Organizator zastrzega sobie łączenie kategorii wiekowych w zależności od ilości zgłoszeń. O zakwalifikowaniu zespołu do danej kategorii wiekowej decyduje wiek większości tancerzy z danej grupy wiekowej.

7. Zespoły taneczne zobowiązane są do przygotowania własnych nagrań na płycie CD, każde nagranie musi posiadać dokładny opis (nazwa zespołu, tytuł prezentacji, kategoria wiekowa)
8. Każdy zespół prezentuje się przy jednokrotnym oświetleniu sceny,
9. Kryteria ocen: Jury oceniające będzie brało pod uwagę następujące kryteria:
  - choreografię,
  - technikę tańca,
  - dobór muzyki,
  - ogólny wyraz artystyczny, pomysłowość, dobór kostiumów.
10. Jury przyzna I, II i III miejsce w każdej kategorii tanecznej oraz wyróżnienia, może przyznać Grand Prix konkursu. Każdy zespół otrzyma dyplom uczestnictwa a laureaci konkursu - puchary.
11. **Karty zgłoszeń prosimy przysłać do 6 lutego 2017 r.** na adres: norbert@dukla.pl, lub Ośrodek Kultury w Dukli do godz. 16.00
12. Wszelkie zapytania należy kierować pod nr tel. 662054407 - Norbert Uliasz
13. Zespoły przyjeżdżają i ubezpieczają się na koszt własny lub instytucji delegującej.
14. Każdy zespół powinien posiadać opiekuna zgodnie z obowiązującymi przepisami.
15. Sprawy nie objęte regulaminem rozstrzyga organizator.
16. Zgłoszenie powinno zawierać:

Nazwa zespołu .....
Tytuł prezentacji .....
Kategoria wiekowa .....
Kategoria taneczna .....
Ilość występujących osób .....
Imię i nazwisko opiekuna .....
Nazwa placówki .....
Telefon kontaktowy .....

Uczestnicy poprzez przystąpienie do Przejścia wyrażają zgodę na fotografowanie i filmowanie swoich występów, oraz na publikację wszelkich utrwalonych materiałów w określony przez Ośrodek Kultury sposób.

Miośnicy nart na start!

► dokończenie ze str. 13

północnym stoku grzbietu Bukowicy. Przewidziano klasyfikację leśników w „Biegu o siekierę”. Zapisy na <http://www.kiczera.pl>

Z kolei w sobotę **28 stycznia** w Smereku Nadleśnictwo Cisna organizuje III edycję Biegu „Tropem wilka”. Na dystansie 3 km rywalizować będą juniorzy, zaś na 10 km rozegrane zostaną zawody w kategorii open i leśników. Dla biegaczy udostępniono tu odcinek drogi leśnej, wyłączony na ten czas z użytkowania. Zapisy na: <http://www.cisna.krosno.lasy.gov.pl>

W następną sobotę, **4 lutego**, w Muczmem odbędzie się III Bieg „Tropem żubra” organizowany przez Nadleśnictwo Stuposiany i współpracujące z nim Stowarzyszenie Bieszczadzkie Trasy Narciarskie. Tam również przewidziano kategorię junior (dystans 2 km), zaś dla dorosłych 9-kilometrową pętlę po znakomicie przygotowanej. Będą też osobne klasyfikacje dla leśników, prawników i funkcjonariuszy Straży Granicznej. Start i meta obok Centrum Promocji Leśnictwa w Muczmem. Zapisy na: <http://muczne-biegowki.pl>

W niedzielę **12 lutego** na leśnych trasach „Na stokach Żukowa” w Ustianowej (Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne), w ramach XXX Bieszczadzkiego Biegu Lotników, który jest jednym z etapów Mistrzostw Polski Amatorów, rozegrany zostanie po raz kolejny Bieg Leśników. Prócz dystansu 20 km dedykowanego zawodnikom, będzie też Bieg memoriałowy Stanisława Nahajowskiego na 5 km. Zapisy na: <http://www.bieglotnikow.pl/>

Oczywiście koronną imprezą będzie XXI Bieg Leśników, planowany na **3-5 marca** w Jakuszykach (Nadl. Szklarska Poręba). To wielkie święto leśnych sportowców, którzy będą rywalizować na dystansach 9 i 25 km.

Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP
w Krośnie

Detector duo w służbie historyków

cz. 1

Na terenie Łęk Dukielskich historycy szukali georadarem śladów dawnego kościoła, zbadali cmentarzysko zmarłych z powodu epidemii i teren obejmujący nieistniejące zabudowania mieszkalno-gospodarcze na „Folwarku”. Inicjatorem tych poszukiwań, podjętych z okazji 650-lecia miejscowości, było Koło Miłośników Łęk Dukielskich skupiające ludzi, którzy przeznaczają swoje środki i czas dla działalności pro publico bono w zakresie upamiętniania zdarzeń, miejsc, ludzi związanych z Łękami Dukielskimi. Badania prowadzono przy wsparciu naukowców z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Piłgonia w Krośnie, którzy wcześniej prowadzili również pomiary georadarowe na płycie rynku w Dukli.

Poszukiwania w Łękach Dukielskich rozpoczęto wiosną 2015 roku. Poza głównymi obiektami wymienionymi powyżej, badania uzupełniające przeprowadzono także na obszarze cmentarzyska kurhanowego Łęki Dukielskie – Łazy oraz na Górze Dzwonnickiej. Bezinwazyjne badania geofizyczne przeprowadzono z za-

Dr inż. Bernadeta Rajchel z Zakładu Inżynierii Środowiska Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Piłgonia w Krośnie.

stosowaniem metody georadarowej, która doskonale sprawdza się przy wykrywaniu m. in. obiektów liniowych, pustek powietrznych, przedmiotów wykonanych z materiałów trudniej ulegających rozkładowi i „obcych” dla podłoża rodzimego, tj. metal, plastik.

Wszystkie powyższe prace zostały wykonane przez zespół badawczy pod kierunkiem dr inż. Bernadety Rajchel z Zakładu Inżynierii Środowiska Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Piłgonia w Krośnie. Do pomiarów georadarowych użyto georadaru Detector Duo, firmy IDS. Georadar ten jest wyposażony w dwie anteny o częstotliwościach 250 i 700 MHz, dzięki którym na bieżąco można z dużą dokładnością zlokalizować obiekty obecne w podłożu do głębokości 6 m i równocześnie występujące płycej (do 1,5 m).

Metoda georadarowa w ostatnim czasie stała się dosyć modną i medialną techniką poszukiwawczą. – Obserwuje się wzmożone zainteresowanie tą bezinwazyjną metodą – mówi dr inż. Bernadeta Rajchel, która w 2003 roku ukończyła studia magisterskie na kierunku inżynieria środowiska na Wydziale Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, a stopień doktora nauk o Ziemi w dyscyplinie geologia uzyskała w 2008 roku na tym samym wydziale.

Spośród dotychczas przeprowadzonych przez panią doktor badań należy wymienić kilka. Jest to badanie rozpoznawcze gruntu na terenie cmentarza wojennego z I wojny światowej w miejscowości Górki, powiat brzozowski, w celu zlokalizowania ewentualnych miejsc po-

Ekipa georadarowa w pracy. Fot. Paweł Fekner

chówków, za które dr Rajchel została odznaczona Srebrnym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej przyznany przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Kolejnym, podobnym tematycznie badaniem, było określenie miejsc pochówków z okresu I Wojny Światowej na terenie miejscowości Węglówka. Pomiary georadarowe prowadzono również na płycie rynku w Dukli, w celu ustalenia obecności ewentualnych piwnic, korytarzy pod powierzchnią rynku. Następnym przykładem są badania georadarowe obszaru rezerwatu przyrody „Golesz” wraz z pozostałościami ruin zamku „Golesz” w miejscowości Krajowice koło Jasła, przeprowadzone w celu identyfikacji, możliwych do odsłonięcia w trakcie prac archeologicznych wewnątrz założenia zamkowego, fundamentów budowli i umocnień zamkowych.

Jednym z ważniejszych osiągnięć w zakresie pomiarów georadarowych, potwierdzone badaniami inwazyjnymi, było wykonanie badań georadarowych na terenie miejscowości Krościenko Wyżne w celu ustalenia położenia wraku samolotu JU-87 Stuka, który uległ katastrofie podczas II wojny światowej. Zastosowanie zaawansowanej technologicznej aparatury badawczej oraz szczegółowa interpretacja wyników pozwoliły na precyzyjne określenie położenia szczątków samolotu w gruncie. Przeprowa-

dzone później na wyznaczonym miejscu prace inwazyjne potwierdziły lokalizację szczątków samolotu.

Georadar posłużył także w lokalizacji komunalnej infrastruktury podziemnej, do badań stropów budynków, stref zdegradowanych, elementów historycznych kościołów, czy ustalenia zwierciadła wody podziemnej, które to przykłady zastosowania georadaru zostały przez dr Rajchel opisane w publikacjach.

Oferta studiów inżynierskich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Krośnie zwróciła uwagę Koła Miłośników Historii Łęk Dukielskich na potencjał badawczy, który prezentował Zakład Inżynierii Środowiska. Jak i na to, iż PWSZ w Krośnie aktywnie działa na rzecz lokalnych społeczności w przedsięwzięciach edukacyjnych, społecznych i kulturalnych. Koło zwróciło się do władz krośnieńskiej uczelni z prośbą o przeprowadzenie wspólnych badań. Współpraca ta na zasadach pro publico bono zyskała przychylną recepturę profesora Grzegorza Przebindy. W kwestiach szczegółowych ustaleń wielką życzliwość okazał pan Franciszek Tereszkiewicz, kanclerz PWSZ w Krośnie. To dzięki tej życzliwości Koło Miłośników Historii Łęk Dukielskich zaprezentować mogło pierwsze wyniki badań.

W skład ekipy badawczej, oprócz zespołu z PWSZ

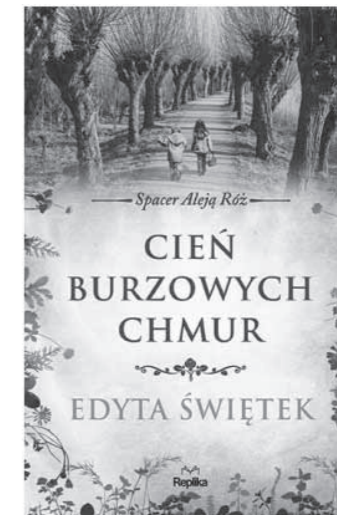
Premiery książkowe lutego

PREMIERA: 14.02.2017

Cień burzowych chmur to pierwszy tom pięcioczęściowej sagi Spacer Aleją Róż, traktującej o losach rodziny Szymczaków. To epicka opowieść mocno osadzona na płaszczyźnie społeczno-obyczajowej. Fikcja literacka przeplata się z autentycznymi zdarzeniami, a postaci wykreowane przez pisarkę ocierają się o osoby, które dzisiaj spoglądają na nas z kart książek historycznych.

Autorka poczytnych powieści w brawurowy sposób serwuje osadzoną w realiach wczesnego PRL-u historię rodzinną ze zbrodnią i zemstą w tle.

Jest rok 1949. W małopolskiej wsi Pawlice zamieszkuje zamożni gospodarze, którzy od

dawna byli solą w oku najpierw okolicznego ziemiaństwa – Pawłowskich, a po II wojnie światowej przedstawicieli nowej władzy. Pomiędzy głową rodziny, Bronisławem, a Bartłojem Marczykiem, bratem wysoko postawionego funkcjonariusza UB, dochodzi do konfliktu. Marczyk poprzysięga zemstę. Na skutek reformy rolnej Szymczakowie tracą gospodarstwo będące owocem pracy kilku pokoleń. We wsi zostaje utworzona spółdzielnia rolnicza, której zarząd obejmuje Bartek. Mężczyzna zaprowadza własne porządki, uprzykrzając życie ograbionej z majątku rodzinie. Z braku perspektyw Broniek postanawia szukać szczęścia w świecie. Porzuca dotychczasowe życie rolnika i podejmuje pracę przy budowie Nowej Huty. Po pewnym czasie dołącza do niego młodsza siostra Julia, uciekająca przed nienawiścią Marczyka.

PREMIERA: 15.02.2017

Oto pełna głębokich uczuć i zdumiewająca opowieść o oddanym psie, który życiową misją czyni wpajanie swoim właścicielom znaczenia miłości i pogody ducha. To powołanie wypełnia na przestrzeni... kilku żyć.

Bailey jest zszokowany – po krótkim i smętnym życiu, jakiego doświadczył w postaci bezpiecznego kundla odradza się w ciele niesforne go szczeniaka. Kiedy trafia pod opiekę ośmiolatka Ethana, który kocha go całym sercem, odkrywa nowe oblicze –

dobrego, poczciwego psiaka. Jednak życie u uwielbianej rodziny to nie koniec przygód Baileya. Ponownie odradza się w postaci kolejnego psa!

Był sobie pies to pocieszająca i pomysłowa historia. Doprowadza czytelnika do skrajnych emocji – jest jednocześnie uroczo zabawna i dotkliwie przejmująca.

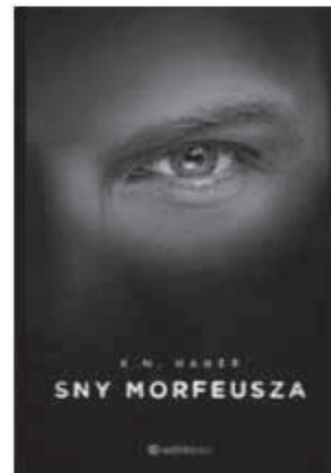
Ta książka w piękny sposób pokazuje, że miłość nie zna granic oraz że nasi najbliżsi zawsze są przy nas. Najważniejsze przesłanie powieści głosi, że każda istota na ziemi urodziła się z misją.

WSZYSTKIE PSY IDĄ DO NIEBA... CHYBA ŻE MAJĄ NIEDOKOŃCZONE SPRAWY NA ZIEMI

PREMIERA: 07.02.2017

Mroczny koszmar, z którego nie będziesz chciała się wydobyć.

Wszystkie drogi Cassandra Givens prowadzą do Adama McKeya — tej prostej prawdzie nie da się zaprzeczyć. Od chwili przypadkowego spotkania w nocnym klubie namiętny i wybuchowy związek Cass i Adama przeżywa różne fazy, ale pozostaje nierozdzielny jak samo życie. Choć oboje są świadomi zagrożenia, jakie niosą ze sobą potajemne spotkania, choć codzien-

nie przekonują się, że niebezpieczeństwo czai się wszędzie, nie potrafią wyrzec się swoich uczuć. Słowa to za mało, gdy nawet gesty nie potrafią ukoić rozpalonych ciał.

McKey zaczyna nagiąć twarde zasady obowiązujące w jego świecie, a Cassandra coraz częściej myśli nad bardziej radykalnymi krokami uwolnienia ukochanego z sidła złowrogiej organizacji. Jednak życie w ciągłym strachu odbija się na ich relacji i niemal ją niszczy. Namiętna miłość potrafi być bardzo destrukcyjna...

Masz odwagę kolejny raz wkroczyć w świat mrocznych fantazji? Fantazji, które bardzo szybko mogą przerodzić się w prawdziwy koszmar? Przekrocz granicę między miłością i nienawiścią, gdzie życie ściera się ze śmiercią.

► w Krośnie, weszli, z ramienia Koła, archeolog dr Wojciech Pasterkiewicz, Paweł Fekner, którym towarzyszyli Jarosław Guzik i kierowca Artur Kowalski. Prace koordynuje Jolanta van Grieken-Barylanka, a wsparcia historycznego udzielił mgr Paweł Kołacz z Torunia, którego rodzice pochodzą z Łęk. W przygotowaniu terenu do badań wielkiej pomocy udzielił sołtys Łęk Dukielskich Tomasz Węgrzyn oraz poszczególni mieszkańcy, którzy udostępnił wstęp na swoje nieruchomości, będące w zainteresowaniu badawczym. Należy tu wymienić rodziny Głowów, Ziębków, Cyparów, Świątków, Guzików, Kogutów, Szołtunów oraz Helenę Kubaszczyk, Joannę Czaję i wielu innych życzliwych osób. Prace te wymagały również zgody Nadleśnictwa Dukla, jak i Burmistrza Dukli. Wsparcie i nie-

zwykłą gościnność zapewniła ekipie poszukiwawczej Maria Kołacz z Koła Gospodyń Wiejskich. Było to szczególnie godne uwagi ze względu na deszczową pogodę, która towarzyszyła pracom terenowym.

Wyniki niektórych badań z opisem historycznym opublikujemy w kolejnych numerach Dukli.

Całość dostępna jest również na stronie Koła Miłośników Historii Łęk Dukielskich www.lekidukielskiedukla.pl.

Zespół do spraw badań archeologicznych działający przy Kole Miłośników Historii Łęk Dukielskich: Wojciech Pasterkiewicz, Paweł Kołacz, Bernadeta Rajchel, Paweł Fekner, Jolanta van Grieken-Barylanka

Dziennik Pielgrzyma

Ks. Ryszard Szwast

Trasę długości prawie 1600 km z Le Puy (Francja) do Santiago de Compostela w ciągu 66 dni przeszedł ks. Ryszard Szwast pochodzący z Iwli (średnio 24 km dziennie) Droga św. Jakuba. Z każdego dnia pielgrzymki robił zapiski i tak powstał „Dziennik Pielgrzyma”, którego fragmenty drukować będziemy (w tym miesiącu 1. część) w naszym miesięczniku. Na pierwszej stronie swojego dziennika napisał:

Dla Bożej Chwały i w podziękowaniu za łaski otrzymane, o odpuszczenie grzechów i o Boże Błogosławieństwo, za Rodzinę, Ojczyznę, Przyjaciół, Dobroczynców, Chorych, i Dusze w Czyśćcu cierpiące ofiaruję

Pielgrzym

Przyjazd do Le Puy ok. godz. 18.00 (transport z moim parafianinem z Coligny Pierre Bouquillot)

Le Puy-en-Velay jest ośrodkiem kultury maryjnego. Znajduje się tam figura Matki Boskiej Czarnej Madonny. Jest to również jeden z trzech początkowych punktów na szlaku Santiago de Compostela.

Znaleźliśmy miejsce do spania.

W seminarium (bez alumnów – a szkoda!) chcieli 23 Euro od osoby, ale to wydawało mi się za drogo i poszukałem tańszego miejsca za „co łaska”. Była to siedziba miejscowego biskupa, a obecnie to miejsce zakwaterowania pielgrzymów. Jak zwykle, Francuzi coś tłumaczą i męczą swoimi historyjkami. Opowiadałem o Janie Sobieskim, który miał mieć tu pomnik po Wiktorii Wiedeńskiej, ale nikt nie chciał słuchać (bp Le Puy wujek Marysienki Sobieskiej był w tym czasie ordynariuszem diecezji).

Schronisko bardzo dobre, nie trzeba nawet śpiwora, ani nic do spania. Może i niepotrzebnie niosę przybory do Mszy św. To się zobaczy później...

Piszę to o godz. 20.0, nie chce mi się jeść, idę tylko się napić.

Jutro o 7:00 Msza św. w katedrze, a potem w nieznanym. Do St. Privat jest około 20-25 km (mówią, że droga trudna, a plecak bardzo, bardzo ciężki).

1 dzień - 13 września 2016 r.

Le Puy en Velay- St. PRIVAT s/Allier (25km)

St. Privat s/Allier położone nad rzeką Allier; znane z XIII wiecznego zamku. Większość budynków pochodzi z XVII w. Pierwszy etap pielgrzymki Santiago de Compostela zwanej via Podiensis.

Na początku o 7:00 rano Mszę św. w katedrze odprawił o. Bernardd (bar-

rze załatwiłem auto i jadę na powrót do St. Privat by go odebrać,.... Bez problemów, był na lodowcu. Kierowcą był Robert, także pielgrzym, który był w Santiago de Compostela 23 razy. Poświęciłem mu wodę, a potem ubrał czapkę „saldat russe”. Ruszam w górę koło kościoła św. Magdaleny/ historia Karola Andegaweńskiego, rodzina św. Jadwigi, króla Polski). Mocne podejście, ciągle pada, płaszcz 30 letni jeszcze z Rumunii, został w strzępach. Załatwiamy nocleg w Souges gratis..... Stawiam za to 3 razy 100 lat i 3 razy piwo i wracamy na kolację. Dwie Francuzki kupują mi płaszcz przeciwdeszczowy (dostałem gratis).

3 dzień - 15 września 2016 r.

Les Souges- Les Sauvage – La Roche

Już 3 dzień marszu, nawet mi się nie zdaje, że idę aż do Santiago. Dystans bardzo długi 850 km we Francji i tyle samo, jak mówią, w Hiszpanii. Dziś mnie straszają, że w Pirenejach będzie śnieg i nie będzie można przejść. Co będzie to będzie..... Myślę tylko o następnym dniu. Dziś dzień pogodniejszy, padało tylko trochę w południe, a potem nic. Trasa łatwiejsza. Podejścia łagodniejsze i zejścia także. Idziemy taką samą grupą jak wczoraj Ives, Jean Marc, a także przewijają się ludzie, których spotyka się schroniskach. Rano o 8.15 była Msza św. i było nas chyba ośmioro. Okazja by coś zrobić dla wiary, wyjaśniłem siedem boleści Najświętszej Marii Panny. Słuchali z zaciekawieniem. Wysokość trasy to nawet 1380 m n.p.m. (zimno), dobrze, że mam się w co przyodziać bo zimnica wielka. Widzę krowy rasy mięsnej P'Aubrac z charakterystycznymi oczami jak malowana kobieta. Duże kamienie (głazy) oraz piękne widoki (jak w naszych Beskidach). Idąc ludzie ciągle się pozdrwiają. Sens religijny w tym chyba niewielki, np. mała dziewczyna idąc słucha radia i opowieści z jakiejś książki. Większość to turyści, emeryci, którzy po marszu śpią w schroniskach i dobrze jedzą. Zdarzają się też wyjątki. Widać to podczas mszy świętej, bo nie umieją odpowiadać do Mszy św.. Przez te dni jeszcze nie słyszałem języka polskiego, ani żadnego słowiańskiego, śpię w La Roche. Nocleg sponsoruje pielgrzym Jean Marc i Panie miejscowe. Czuję nogi w biodrach i stopach, pęcherze na każdym palcu, ale to nic. Jutro dalej....

4 dzień - 16 września 2016r. (piątek)

La Roche- Aumont - Aubrac 22 km

Droga trochę krótsza, ale dość trudna. Podejścia i zejścia długie, tak że nie było czasu odpocząć. Pejzaż jak u nas w Bieszczadach, tylko większe kamienie i głazy. Wysokość trochę się zmniejszyła, wynosi 1100- 1200 m n.p.m., prawie nie padało, ale za ciepło nie jest. Idę dalej z Ives i Jean Marc, dobra kompania. Kupują coś do zjedzenia, ja chcę na wieczór im coś ofiarować (piwo albo consolatrice). Na afiszach są bizony. Okazuje się, że Lech Wałęsa dał im parę (panią bizon i pana bizona), a teraz mają już stado ok. 50 sztuk. Na żywo ich nie widać. Są natomiast zające, sarny i dziki. Właśnie zaczęło się polowanie... słychać strzały. Po drodze mijamy miasto starych krzyży z kamienia (granit). Niektóre pięknie odnowione. Pierwsze miasteczko to St. Alban z pięknym kościołem i zamkiem z XIV – XVI w. . St. Alban to pierwszy biskup i misjonarz na tym terenie, zmarły w 304 roku jako męczennik. Parafia z IV w. a kościół z XII-XIII, z kamienia z pięknym prezbiterium.....Wszedłem na pacierz.....

Dalej w drogę, bo chociaż nie jest daleko, to dojść trudno. Oznaczenia są słabsze i nie podają już kilometrów do poszczególnych miejsc tylko do Santiago de Compostela -1474 km. Dochodzę do celu podróży, tu spotykam znajomych z Le Puy: Catherine z siostrą i chłopakiem Gabrielem. Szukamy kościoła- JEST. Spotykamy także księdza proboszcza, który zaprasza nas na Mszę św. o 18:00 i ewentualnie na nocleg u jakiejś pielęgniarki. Potwierdzamy, jednak niedaleko merostwa w gite - schronisku odpoczywamy razem, nocleg dla mnie gratis.

5 dzień - 17 września 2016 r. (sobota)

Aumont Aubrac- Saint Chely Aubrac

Dzisiaj etap długi, chyba nawet ponad 30 km, ale to jeszcze trzeba sprawdzić w przewodnikach. Dalej droga prowadzi płaskowyzem, czasem górą czasem dołem. Duże głazy towarzyszą pielgrzymom, z daleka wyglądają jak kopy siana. Dalej idziemy grupą z Le Puy. Część osób dochodzi. Spotkałem Patrycję i Katarzynę, które kupiły mi płaszcz przeciwdeszczowy. Później spotkałem grupę z St. Etienne. Idę nadal z Ives i Jean Marc. Po posiłku Jean Marc wyrwał się do przodu, ja szedłem w środku. Nie wiem, może coś się stało, bo już ich

Spotkanie opłatkowe na górze Cergowej

Od wielu lat turyści z regionu spotykają się w pierwszą niedzielę stycznia na szczycie góry Cergowej. Ponieważ w tym roku 1 stycznia wypadł w Nowy Rok spotkanie odbyło się 8 stycznia. Nie przeszkodziły im w tym roku nawet bardzo niskie temperatury – 25 stopni poniżej zera. Granią Cergowej wyszli na szczyt, aby połamać się opłatkami (chlebem z czosnkiem). Po opłatkowych życzeniach turyści zeszli do Żłotej Studzienki, gdzie zapalili ognisko i ogrzewali się pieczoną kiełbaską z chlebem i gorącymi napojami.

kbr

nie odnalazłem. Chyba zostali w Aubrac lub wcześniej. Nie mam do tej pory z nimi kontaktu. Tutaj gdzie dochodzę jest mała miejscowość. Brak wyboru noclegu. Oczywiście jest hotel, ale i schronisko. Idę się umyć, a potem spać. Na pierwszym piętrze są Anglicy i Francuzi, ja jestem sam na drugim piętrze, koszt noclegu tylko 10 Euro, ale i to dla mnie jest wydatek (droga - 60 dni), telefon jest bez zasięgu. Piję wodę i witaminy, zaraz spróbuję iść do hotelu może mi coś dadzą do jedzenia gratis, inaczej nie będę jadł. Jestem

dziś zmęczony i jest zimno, nawet nie wiem czy dziś odprawię Mszę św., zrobię to jutro rano. Mieszkam w wieży, która nazywa się wieżą angielską (nie wiem dlaczego). Dzień był zimny, rzadko świeciło słońce. Pytałem o proboszcza, jest,

Fani narciarstwa biegowego!

Dzięki uprzejmości rodziny Tarnowskich, pomocy Waldemara Olszewskiego oraz naczelnika GOPR Krzysztofa Szczurka w Parku Dukielskim przygotowaliśmy dla Was trasę do uprawiania narciarstwa biegowego. Trasa liczy około 1250 m. Jest to początek planów, aby sporty zimowe wróciły do życia na dukielskiej ziemi. Zapraszamy!

ale ok. 25 km stąd, to jest dziś Francja. Idą do hotelu, czy dostałem jeść to zaraz napiszę. .... Tak, dostałem i to bardzo dobre jedzenie. Już przeszedłem ponad 100km.

Finał XVII Międzynarodowego Konkursu Szopek Bożonarodzeniowych

w dukielskim muzeum

Do ważnych symboli Bożego Narodzenia w różnych krajach świata należy szopka, choinka czy wieniec adwentowy. Jednak szopka bożonarodzeniowa jest szczególnym symbolem, ponieważ stanowi ilustrację wydarzeń opisanych przez ewangelistów.

W swoim rozwoju te przedstawienia począwszy od najwcześniejszych w malarstwie katakumbowym przez żywą szopkę zainicjowaną przez św. Franciszka z Asyżu, doszły w ostatnich czasach do zaskakujących rozmiarów. Powstały gigantyczne szopki z ruchomymi figurami w Meksyku czy w Portugalii. Portugalska zajmuje kilkaset metrów kwadratowych i kilka tysięcy figurek i uchodzi za największą ruchomą szopkę na świecie. Tam również odnotowano zorganizowanie największej żywej szopki z udziałem setek aktorów-wolontariuszy, tego typu urządzone są również w Rzymie. Z kolei miniaturowe szopki świata można zobaczyć na wystawach w Polsce, np. w Muzeum Farmacji w Łodzi, ale też w prezentowanej kolekcji w Muzeum we Wrocławiu, czy w kołobrzeskim Muzeum. Są wykonane np. w łupinie orzecha czy makówce.

Coraz częściej organizowane są konkursy i wystawy pokonkursowe szopek. Szopki krakowskie, są zjawiskiem wyjątkowym w skali światowej. Dukielski konkurs ma też swoją tradycję, to już XVII Międzynarodowy Konkurs Szopek Bożonarodzeniowych organizowany przez Starostwo Powiatowe w Krośnie i Muzeum Historyczne – Pałac w Dukli, połączony rokrocznie z otwarciem pokonkursowej wystawy. W tej edycji wzięło udział 89 szopek wykonanych przez uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich, a także z ośrodków pozaszkolnych z terenu powiatu krośnieńskiego oraz ze Słowacji, z powiatu świdnickiego i stropkowskiego. Wcześniej prace te przeszły eliminacje w gminnych konkursach.

Jury wyłoniło w obrębie poszczególnych kategorii 37 laureatów, każdego roku jest to najtrudniejszy moment w konkursie, ponieważ każda z eksponowanych prac reprezentuje swój niepowtarzalny styl.

W tegorocznej edycji znów całe mnóstwo pomysłów, niektóre bardzo zaskakujące, jak np. wykorzystanie obudowy telewizora na przedstawienie sceny Narodzenia Pańskiego. Pomimo kilkunastu lat trwania konkursu koncepcje ujęcia tematu nie uległy wyczerpaniu.

Na wystawie można zobaczyć prace w technice art string (sztuka nici), czyli obrazy wykonane z gwoździ i nici na desce. Jest to pracochłonna technika, ale efektowna. W zakresie rzeźby pojawiła się technika carving (sztuka rzeźbienia w owocach i warzywach wywodząca się z Dalekiego Wschodu), z tym że tutaj zamiast owoców i warzyw wykorzystane zostały do realizacji tematu różne rodzaje mydła. W technikach papieroplastycznych pojawiły się prace reprezentujące sztukę origami, czyli sztukę składania papieru, pochodzącą z Chin, rozwiniętą w Japonii i dlatego uważaną za tradycyjną sztukę japońską.

Większość zastosowanych rozwiązań plastycznych jest niezwykle pracochłonna. Do wykonania szopek zostało uruchomione całe bogactwo materiałów trafnie dobranych, spójnie skomponowanych i cała paleta barw. Można uczestnikom pogratulować inwencji twórczej i to niekiedy z wyszukanych surowców. Wszystkie prezentowane szopki bożonarodzeniowe posiadają wysokie walory artystyczne i zasługują na uznanie.

***

W Finale XVII Międzynarodowego Konkursu Szopek Bożonarodzeniowych wystąpił zespół wokalny-muzyczny ze Słowacji, działający przy Centrum Oświatowo-Kulturalnym w Stropkovie oraz zespół teatralny ze Szkoły Podstawowej w Dukli pod kierunkiem Haliny Jurczyk z inscenizacją jasełek „Do Betlejem”. Laureatki powiatowych konkursów: Aneta Aszlar, Gabriela Winnicka i Daria Samborowska wokalnymi występami podtrzymywały świąteczny nastrój podczas wręczania nagród laureatom konkursu.

Aleksandra Żółkoś

WYNIKI KONKURSU:

POLSKA

Szkoły Podstawowe:

- I miejsce (ex aequo) - Wiktoria Węgrecka (Krasna), Martyna Dołęgowska (Równe)
- II miejsce - Michał Boczar (Kombornia)
- III miejsce (ex aequo) - Filip Machura (Leśniówka), Katarzyna Kraska (Chorkówka)
- Wyróżnienia (ex aequo) - Jakub Piękoś (Moderówka), Hubert Osiowy (Lęki Strzyżowskie), Zuzanna Kasperkiewicz (Klimkówka), Ewa Uliasz (Wietrzno), Justyna Kozubal (Krosno)

Gimnazja:

- I miejsce - Przemysław Siwak (Kopytowa)
- II miejsce (ex aequo) - Gabriel Witkoś (Przybówka), Karolina Ziembicka (Iwonicz)
- III miejsce - Weronika Kluk (Miejsce Piastowe)
- Wyróżnienia (ex aequo) - Martyna Misiołek (Dukla), Marcel Bytnar (Dukla), Weronika Gaj (Przybówka), Mateusz Szafrań (Wróblak Szlachecki)

Szkoły ponadgimnazjalne:

- I miejsce - Karol Zubel Mazgaj (Iwonicz-Zdrój)
- II miejsce (ex aequo) - Małgorzata Mazgaj (Iwonicz-Zdrój), Klaudia Gubernat (Iwonicz-Zdrój)
- III miejsce - Łukasz Gierlicki (Jedlicze)

Ośrodki pozaszkolne:

- I miejsce (ex aequo) - Jadwiga Bogacz (Cergowa), Edyta Kwiecińska (Rymanów)
- II miejsce (ex aequo) - Małgorzata Stasik, Józef Mastej, Piotr Mastej, Zenon Zająć (Cergowa), Tadeusz Chowaniec (Rymanów)

SŁOWACJA

- I miejsce (ex aequo) - Liliana Izsófová (Svidník), Ján Širák (Stropkov)
- II miejsce (ex aequo) - Lívia Janovičová (Giraltovce), Žofia Kandalíková (Stropkov)
- III miejsce (ex aequo) - Simona Grundzová (Kružlová), Ema Slivková (Stropkov)
- Wyróżnienia (ex aequo) - Patrik Partila (Giraltovce), Lenka Darivčaková (Svidník), Kristián Pecha (Svidník), Ondrej Čonka (Stropkov), Matej Olčák (Stropkov)

Finał Międzynarodowego Konkursu Szopek w dukielskim muzeum

Szopka wykonana techniką art string Wiktoria Węgrecka - 1. miejsce w kat. szkoły podstawowe

Fragment wystawy

Liliana Izsófová (Świdnik) Szkoła Podstawowa - 1. miejsce (Słowacja)

Inszenizacja jasełek w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Dukli

Występ zespołu wokально-muzycznego ze Stropkova

Fot. Mateusz Such

Uczestnicy finału konkursu szopek

Koncert galowy w kościele farnym w Dukli

Fot. kbr

Aleksandra Dyszkowska - Dukla
- 1. miejsce kat. Gimnazjum

Stanisław Stojak - Dukla
- 1. miejsce kat. III klasy IV-VI

Laureaci koncertu galowego z organizatorami.

Oplątek na górze Cergowej

Trakt Węgierski (obecnie droga krajowa S19 - Lipowica) z widokiem na górę Cergową: Fot. po prawej u góry - zdjęcie z 1925 roku - autor ks. Antoni Tyrowicz.

Fot. po prawej u dołu: Trakt Węgierski z widokiem na górę Cergową - styczeń 2017 rok, autor Zenon Dudzik.

I Otwarty Mikołajkowy Turniej Szachowy o Puchar Podkarpacia

10 grudnia br. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dukli gościł 114 szachistów na I Mikołajkowym Turnieju Szachowym o Puchar Podkarpacia. Zawody rozgrywane były w czterech grupach:

- grupa A - klasy I-III (45 zawodników),
- grupa B - klasy IV-VI (20 zawodników),
- grupa C - gimnazjum (22 zawodników),
- grupa OPEN (27 zawodników).

Turniej we wszystkich grupach rozgrywany był systemem szwajcarskim tempem 15 min. na partię dla zawodnika na dystansie 9 rund.

Zawodnicy z naszej gminy w kategorii klas I-III uzyskali miejsca: Fornal Adrian (13), Fornal Szymon (23), Drajewicz Karol (34), Zając Magdalena (38), Witowska Marzena (42).

Szczegółowe wyniki turnieju znajdują się na stronie internetowej http://www.chessarbiter.com/turnieje/2016/ti_4299/

W klasyfikacji ogólnej turnieju klas IV-VI i gimnazjum zawodnik z naszej gminy Kowalewski Paweł uzyskał 11 miejsce.

Szczegółowe wyniki turnieju znajdują się na stronie internetowej http://www.chessarbiter.com/turnieje/2016/ti_4300/

W klasyfikacji gimnazjum zawodnik z naszej gminy Szczurek Patryk zajął 10 miejsce.

Szczegółowe wyniki turnieju znajdują się na stronie internetowej http://www.chessarbiter.com/turnieje/2016/ti_4301/

Wyniki grupy OPEN:
Mrozowski Patryk L-UKS Burza Rogi, Składanowski Adam KKSz Urania Krosno,

Hujdus Stanisław LKS Olszanica.
Miejsca zawodników z naszej gminy: Szwast Kamil (18) i Krówka Damian (24).

Szczegółowe wyniki turnieju znajdują się na stronie internetowej http://www.chessarbiter.com/turnieje/2016/ti_4253/

Wszyscy wymienieni zawodnicy w swoich kategoriach, otrzymali nagrody rzeczowe pierwszych trzech, w każdej kategorii medale. Zwycięzcy grup puchary. Nagrody wręczał dyrektor MOSiR-u pan Michał Szopa. Wszyscy uczestnicy otrzymali mikołajkowe czekolady.

Zawody sędziowali: Marian Lorenc (sędzia główny), Sławomir Kuca, Wojciech Guzik i Jerzy Gunia (sędziowie rundowi).

Sponsorami turnieju byli: Podkarpacka Unia Szachowa, Bank PKO BP Oddział I w Dukli. F.H.U. Ziko ufundowała pizzę dla 5 najmłodszych zawodników.

Bardzo serdecznie dziękujemy naszym sponsorom!!!

Jerzy Gunia

II miejsce rocznika 2008 w lidze Europy

Zawodnicy MOSiR Dukla, zdobywcy II miejsca w Lidze Europy

Chłopcy z rocznika 2008 i 2009 zakończyli rozgrywki w turnieju Profbud Liga. Grając w Lidze Europy ostatecznie zajęliśmy miejsce drugie choć niewiele brakowało do miejsca pierwszego. Zwycięzcami został zespół Beniaminek Girls zdobywając dwa punkty więcej od naszej drużyny, pomimo, że minutę przed ostatnim gwizdkiem mieliśmy tyle samo punktów. Trzecie miejsce zajęła drużyna Stali Mielec. Jak pokazuje tabela liga Europy była bardzo wyrównana, ponieważ walka o czołowe miejsca toczyła się do ostatnich kolejek po między czterema drużynami a różnice punktowe są bardzo niewielkie. Nasz zespół w Lidze Europy odniósł osiem zwycięstw, cztery razy zremisował, trzy razy

przegrał. Za drugie miejsce otrzymaliśmy pamiątkową, szklaną paterę a każdy z chłopców srebrny medal. Dla nas był to bardzo dobry turniej z mocnymi fajnymi zespołami z dużą ilością gry i krótkimi przerwami, na pewno pojawimy się na tym sympatycznym turnieju w przyszłości.

Szczegółowe wyniki na stronie www.mosir.dukla.pl

Poz.	Zespół	M	Z	R	P	Gole	+/-	Pkt
1	Beniaminek Girls	15	9	3	3	66:26	40	30
2	MOSiR Dukla	15	8	4	3	38:25	13	28
3	Stal Mielec	15	8	3	4	44:22	22	27
4	Grunwald Budziszów	15	8	2	5	56:40	16	26
5	DAP Dębica	15	4	3	8	27:50	-23	15
6	Wojak Wojaszówka	15	0	1	14	8:76	-68	1

Daniel Ożga

Burmistrz Dukli działając na podstawie art.38 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r, poz.2147), § 3 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz.1490) o g ł a s z a

przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność mienia komunalnego Gminy Dukla:

- **działka nr 227/1 o powierzchni 0,08 ha, położona w Zawadce Rymanowskiej** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00064560/2, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego działka położona jest w terenie oznaczonym symbolem „RM2”- teren zabudowy zagrodowej - ok. 80% oraz „KDZ1/2”- teren dróg publicznych - ok. 20%. Działka położona w bezpośrednim sąsiedztwie głównej drogi asfaltowej przebiegającej przez wieś. W pobliżu zlokalizowana jest luźna zabudowa zagrodowa.Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r., poz. 2147) upłynął dnia 10 stycznia 2017 r.

Cena wywoławcza wynosi 8 780,00 zł (wartość netto) wadium na w/w nieruchomość wynosi - 900,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązkowy podatek VAT od towarów i usług.

Przetarg odbędzie się dnia 9 marca 2017 r. o godz. 9⁰⁰ w pok. Nr 304 znajdującym się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w określonej wyżej wysokości.

Wadium w pieniądzu należy wpłacić do dnia 3 marca 2017 r.- włącznie w kasie Urzędu Miejskiego w Dukli w godz. od 7³⁰ do 14⁰⁰ lub na konto Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku 0/Dukla 58

8642 1096 2010 9600 1833 0002. Za dzień wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków na konto Gminy Dukla.

Przy wpłaceniu wadium należy podać numery i położenie nieruchomości.

Wpłacone wadium zostanie:

- zaliczone na poczet ceny nabycia, jeżeli osoba wpłacająca wadium wygra przetarg
- zwrócone, jeżeli osoba wpłacająca wadium nie wygra przetargu w terminie 3 dni po zamknięciu przetargu.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest okazanie komisji przetargowej:

- oryginał dowodu wpłaty wadium
- w przypadku osób fizycznych - dowód tożsamości
- w przypadku osób prawnych - aktualny wypis z rejestru właściwy dla danego podmiotu, pełnomocnictwo, dowody tożsamości osób reprezentujących dany podmiot.
Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik przetargu zaoferował co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

W przypadku, gdy nabywcą nieruchomości ustalony zostanie cudzoziemiec w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1758 z póź.zm.), do zawarcia umowy notarialnej sprzedaży nieruchomości nabywca winien przedłożyć zezwolenie, jeżeli uzyskanie zezwolenia wynika z przepisów cytowanej wyżej ustawy.

Jednocześnie informuję, że nie przystąpienie do zawarcia umowy notarialnej w ustalonym terminie powoduje przepadek wpłaconego wadium.

Nabywca przy spisaniu notarialnej umowy kupna- sprzedaży winien liczyć się ze skutkami art. 37 a (prawo pierwokupu) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2100 z póź.zm.).

Burmistrz Dukli zastrzega sobie prawo odwołania przetargu z uzasadnionych przyczyn. Wszelkie koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca.

Szczegółowe informacje odnośnie w/w nieruchomości można uzyskać w pok. nr 106 Urzędu Miejskiego w Dukli lub pod nr telefonu (13) 432 91 13.

GPSZOK – zmiana terminów pracy!!!

Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Dukli w 2017 r. będzie otwarty dla mieszkańców Gminy Dukla w następujące dni:

Wtorek – 7⁰⁰-15⁰⁰

Czwartek – 7⁰⁰-15⁰⁰

Sobota – 7⁰⁰-15⁰⁰

Do GPSZOK-u bez konieczności dodatkowych opłat, mieszkańcy Gminy Dukla mogą oddawać odpady segregowane i problemowe, które zalegają w gospodarstwach domowych. Jedynym warunkiem odbioru odpadów w GPSZOK-u jest potwierdzenie faktu zamieszkiwania na terenie Naszej Gminy.

Odpady jakie są przyjmowane to:

- tworzywa sztuczne,
- metal,
- opakowania wielomateriałowe,
- papier,
- szkło,
- tekstylia,
- zużyte oleje silnikowe, chemikalia,
- zużyte baterie, akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble oraz inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady zielone,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe, wytwarzane w ramach remontów prowadzonych we własnym zakresie (odpady tylko z drobnych remontów w ilości do 200 kg od nieruchomości/rok)

Pamiętajmy!!!

1. Odpady dostarczane do GPSZOK-u, muszą być **posegregowane oddzielnie** i przekazywane w godzinach otwarcia punktu:
2. **W GPSZOK-u nie będą przyjmowane odpady pochodzące z działalności gospodarczej!!**
3. Transport odpadów do GPSZOK-u mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Dukli pokój 104 na parterze jak również na stronie urzędu www.gospodarkaodpadami.dukla.pl.

Andrzej Marczyński
Specjalista w Urzędzie Miejskim w Dukli

Nowe zasady usuwania drzew i krzewów

Urząd Miejski w Dukli informuje, że od 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 16 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o lasach (Dz. U. z 2016 r. poz. 2249). Ustawa ta przewiduje zwolnienie z wymogu uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów rosnących na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i usuwanych na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą oraz osoby prawne będą musieli nadal starać się o zgodę, ale dopiero wówczas, gdy obwód pnia drzewa przeznaczonego do usunięcia na wysokości 130 cm przekracza 100 cm dla topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej i platanu klonolistnego oraz 50 cm dla pozostałych gatunków drzew.

Wejście w życie ww. nowelizacji nie ma wpływu na treść przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W dalszym ciągu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga dokonanie zmian przy zabytku, polegające m.in. na usuwaniu drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków.

Należy zwrócić szczególną uwagę przy usuwaniu drzew lub krzewów z nieruchomości położonych w terenach chronionych, gdzie naruszenie przepisów ochronnych może skutkować odpowiedzialnością karną. Na terenie Naszej Gminy będą to w szczególności obszary Natura 2000 (o wyrażeniu stosownej opinii dotyczącej usuwania drzew lub krzewów należałoby się zwrócić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie) oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (opinia Marszałka Województwa).

W razie wątpliwości proszę o kontakt. Tel. 13 4329117.

Bartosz Szczepanik
specjalista ds. lasów mienia komunalnego gminy Dukla

IX Obóz Sekcji Piłki Nożnej

Przez pięć dni dzieci trenujące w Sekcji Piłki Nożnej działającej przy MO-SiR Dukla uczestniczyły w obozie szkoleniowym zorganizowanym specjalnie dla nich. Sanki, łyżwy, konkursy piłkarskie oraz specjalistyczne treningi wypełniały czas naszym podopiecznym przez większość tygodnia. W ostatni dzień jak to ma miejsce na każdym naszym obozie dla adeptów naszej szkoły czekała niespodzianka, tej zimy był to kuliś z pieczeniem kiełbasek.

Po przepysznej Pizzy rozdano upominki za premiowane miejsca w konkursach piłkarskich oraz okolicznościowe koszulki dla każdego z uczestników. Kolejny obóz przeszedł do historii. Trenerzy dziękują za zaangażowanie i zachęcają do podjęcia treningów w naszej sekcji.

Piotr Drozd, Daniel Oźga

KOMUNIKAT BURMISTRZA DUKLI

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r., poz. 2147)

informuję, że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli wywieszony został **wykaz nieruchomości, przeznaczonych do dzierżawy.**

Wykaz obejmuje działkę nr 567 położoną w Równem.

Zainteresowani dzierżawą mogą składać podania w terminie **do dnia 20 lutego 2017 r.** w pok. Nr 106 Urzędu Miejskiego w Dukli.

Burmistrz
Andrzej Bytnar

Przepisy ruchu drogowego w praktyce

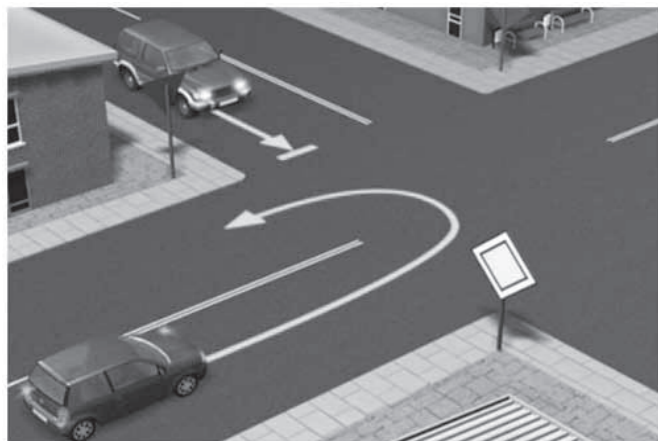
Zawracanie bez tajemnic /cz.4./

Sytuacje, w których zawracanie jest dozwolone.

Przypadki kiedy zawracanie jest zabronione zostały omówione w poprzednich artykułach. Dzisiaj sytuacje, w których zawracanie jest dozwolone.

Dozwolone jest zawracanie na skrzyżowaniu. Wątpliwości może budzić kwestia pierwszeństwa.

Zawracanie na skrzyżowaniu z pierwszeństwem określonym znakami drogowymi – pierwszeństwo posiada pojazd znajdujący się na drodze z pierwszeństwem. Kierujący pojazdem znajdującym się na drodze podporządkowanej, musi ustąpić pierwszeństwa pojazdowi zawracającemu.

Opracowanie: Ryszard Chrobaczyński
Ośrodek Szkolenia Kierowców Tip Top

Ogłoszenia o zatrudnieniu
umieszczamy bezpłatnie

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesiąca Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Wsparcie energetyki rozproszonej wśród mieszkańców gminy Dukla

Gmina Dukla przystępuje do projektu „Wsparcie energetyki rozproszonej wśród mieszkańców gminy Dukla”, którego celem jest redukcja emisji CO₂ oraz zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Ogromne zainteresowanie projektem mieszkańców gminy przekłada się na dużą ilość zebranych ankiet. Na ich podstawie określono zapotrzebowanie mieszkańców gminy na instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii. Wszyscy, którzy chcą uczestniczyć w projekcie mogli złożyć do 31 stycznia br. deklarację z potwierdzoną kwotą wpłaty- zaliczki, która podczas realizacji projektu będzie wliczona w poczet wkładu własnego, który został określony na 30% wartości kosztów kwalifikowalnych realizowanego przedsięwzięcia. Szczegółowe informacje na stronie www.dukla.pl

kbr

Do sprzedania dom w Lipowicy

Kontakt: 606 782 467

Cergowa 222a

Poradnik zielarki ...

Śliwa tarnina (Prunus spinosa L.)

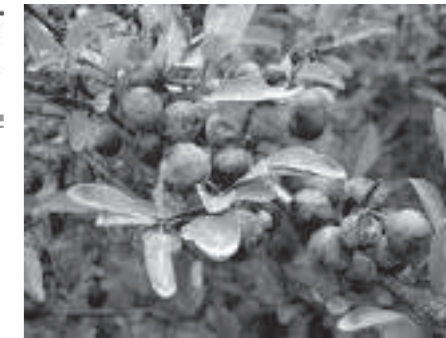
W Polsce gatunek ten rośnie na niżu i w niższych partiach górskich. Bardzo charakterystyczny w Beskidzie Niskim na łąkach przy miedzach, zboczach szczególnie gdy kwitnie na biało całymi połaciami w maju. Jest to krzew ciemisty, dość gęsto rozgałęziony dorastający do wys. około 3 m. Liście krzewu są na początku owłosione, a później nagie. Białe kwiaty przypominające kwiaty śliwek wyrastają z każdego pączka pojedynczo. Owoce przypominają małe śliwki. Mają kulisty kształt, granatową skórkę z sinym nalotem, a miąższ zielony i cierpki w smaku. Tarnina zwana tarką jest dziką śliwą. Owoce bardzo kwaśne i cierpkie dojrzewają późną jesienią. Zbieramy je najlepiej po pierwszych przymrozkach. Zwierają wiele cennych składników między innymi witaminę C, prowitaminę witaminy A, witaminy z grupy B, cenne mikroelementy potas, żelazo, magnez, wapń.

Owoce tarniny wykorzystywane były w ziołolecznictwie od dawna. Właściwości tego krzewu wykorzystywali już lekarze rzymscy. Claudius Galenus starożytny me-

dyk zalecał przetwory z tarniny przy schorzeniach żołądkowo- jelitowych. Garbniki w nich zawarte wykazują działanie zapierające, przeciwbakteryjne i przeciwzapalne podobnie jak jagody. Dlatego wskazane są w łagodnych biegunkach, a także w stanach zapalnych jelit i żołądka. Tarnina pobudza wytwarzanie moczu, znosi stany zapalne dróg moczowych, łagodzi stany związane z kamicą nerkową. Uszczelnia naczynia krwionośne i jest uważana za naturalny lek oczyszczający krew. Niszczy bakterie w przewodzie pokarmowym, hamuje krwawienia (hemoroidy). Bardzo wartościowe są również kwiaty tarniny, które zbieramy wiosną i robimy z nich napary.

Napar z kwiatów tarniny:

1-2 łyżeczki suszonych kwiatów zalać 1 szklanką wrzątku i pozostawić na 30 min. Przefiltrować. Wypić w ciągu dnia 1-2 szkl. naparu. Stosować przy zaparciach, stanach zapalnych skóry, chorobach alergicznych, kamicy nerkowej, odtruwająco, na niestrawność, przeziębienie.

Na bazie owoców tarniny można przygotować soki, konfitury, a także nalewkę -tarninówkę, która sprawdzi się w dolegliwościach żołądkowych i bieguncie.

Tarninówka

1 kg owoców zebrany po przymrozkach-wydrylować i zalać 0,5 l wódki 40% i 0,5 spirytusu -odstawić w ciepłe miejsce na miesiąc co kilka dni wstrząsając. Zlać alkohol i wstawić do lodówki, a owoce zasypać 1,5 szkl. cukru i odstawić na 1 tydzień aby puściły sok. Po tym czasie zlać sok i połączyć z alkoholem-odstawić na 3-4 miesiące (najmniej).

Uwaga! Pestki owoców tarniny zawierają kwas pruski, który może doprowadzić do zatrucia, dlatego ich nie spożywamy.

Warto rozejrzeć się jeszcze za tarniną bo na niektórych krzewach znajdziemy owoce o ile nie odkryły ich ptaki, a wiosną zebrać kwiaty tarniny.

Joanna Wrzecionko

Łowiectwo i ekologia

Czy karmić ptaki zimą ?

W numerze styczniowym zawarłem informacje na temat dokarmiania zwierzyny. W tym miesiącu przypominam informacje na temat dokarmiania ptaków.

Dokarmianie to jedna z najpopularniejszych form ochrony tych zwierząt. Przede wszystkim jest dużą radością dla dzieci - nawet tych najmłodszych, a także okazją by poobserwować je z bliska. Biorąc pod uwagę to, iż w Polsce spotykamy kilkaset gatunków ptaków, z czego tylko część u nas zimuje, wydaje się, że pozostają te, które są przystosowane do naszych warunków klimatycznych i do zdobywania różnorodnego pokarmu bez pomocy człowieka. Nasze dokarmianie nie jest koniecznością, powinno się je traktować w wymiarze edukacyjnym oraz jako wyczulanie na potrzeby przyrody, na szacunek do niej i potrzebę jej ochrony. Decydując się na nie musimy mieć na uwadze negatywne jego skutki. Podobnie jak w przypadku zgromadzeń ludzkich, tak i przy karmnikach ułatwiony jest przepływ zarazków chorobotwórczych - sprzyja to rozprzestrzenianiu się chorób. Innym niebezpieczeństwem są drapieżniki, które mogą wykorzystywać karmniki jako miejsce polowania. Dokarmiając musimy pamiętać o następujących zasadach:

- gdy je rozpoczniemy, to musimy to robić regularnie przez całą zimę - ptaki szybko przyzwyczajają się do takiego źródła pokarmu i dłuższe przerwy mogą być dla nich niebezpieczne. Za-

cznijmy późną jesienią a kończmy wczesną wiosną - zależnie od panującej pogody, gdy jednak nie ma silnych mrozów i obfitych śniegów to nie przekarmiamy ptaków,

- zabezpieczmy karmnik przed drapieżnikami,
- utrzymujmy czystość w karmnikach, regularnie usuwajmy z nich niezjedzone resztki pokarmu i odchody ptaków,
- pokarm musi być zawsze świeży, nie może być zepsuty, spleśniały ani też solony (sól jest bardzo szkodliwa dla ptaków),
- wskazane jest aby w karmnikach była woda, o którą w zimie trudno,

- drobne ptaki wróblowate najlepiej karmić mieszanką nasion, np. słonecznika, prosa, pszenicy, owsa, można też zatapiać ziarna w niesolonym łoju lub smalcu,

- dla sikor i dzięciołów można wieszać kawałki niesolonej słoniny - pamiętać przy tym należy, by nie wisiała dłużej niż dwa tygodnie gdyż po tym czasie jest już zjelczala i szkodzi ptakom.

Najważniejszym źródłem pożywienia powinny być dla ptaków zasoby naturalne. Dlatego dużo większe znaczenie ma dla nich pozostawienie jak największej liczby drzew i zakrzewień śródpolnych, gwarantujących im dostęp do bazy żerowej. W miarę możliwości należy dosadzać drzewa i krzewy, posiadające owoce, którymi żywią się ptaki: jarzębinę, bez czarny, tarninę, dziką różę, głogi, kruszynę czy berberys.

Opracował na podst. lit.

Bartosz Szczepanik

Zimą tęsknią za pszczołami

Luty to w naszej okolicy ostatni miesiąc zimy. Chociaż były już lata, że zima po chwilowym odpuszczeniu wracała i trzymała niemalże do końca marca. Dlatego specyfika naszego klimatu nakazuje przygotowywać pszczoły do zimowli tak jakby była ona zimą stulecia. Lato i jesień ubiegłego roku nie pozwoliły przygotować pszczoł jak należy do tego trudnego okresu. Powód był prosty. Brak pożytków, zwłaszcza pyłkowych sprawił, że podkarmianie pszczoł syropem zaspokoiło tylko potrzeby energetyczne. Natomiast brak pyłku zaowocował nienależytym odbudowaniem zasobów białkowych. Pszczelarze już sygnalizują upadki rodzin. Bardzo ważne jest aby spadłe rodziny usunąć z pasieczyska już przed oblotem. Nie chcę być złym prorokiem, ale na wiosnę będziemy musieli szczególnie dbać o pszczoły by jak najszybciej odbudowały się. Dlatego odradzam zbyt wczesne pobudzanie pszczół do rozwoju, bo nagle pogorszenie pogody może spowodować więcej szkód niż pożytku. Jednak najważniejsze by pszczoły przeżyły.

Mamy nadzieję, że po solidnej zimie i wiosna i lato będą jak należy. Jak co roku mamy nadzieję na wielkie zbiory miodu. Luty to jest miesiąc, w którym pszczelarze oczekują z utęsknieniem na prace w pasiece. Jak twierdzą znawcy tematu w pszczelarstwie najtrudniejsza jest sezonowość i ja się z tym zgadzam. Jesienią jesteśmy wymęczeni pracami w pasiece, a zimą tęsknimy za pszczołami.

W pasiece od pierwszego oblotu powinno znajdować się poidło, pomaga to pszczołom i zapewnia higienę. Naturalny potok to za mało na wiosnę. Pszczoła pobierając wodę z niego oziębia mięśnie odpowiedzialne za ruchy skrzydeł i może stracić zdolność do lotu, a dla niej w tym okresie pozostanie poza ulem jest równoznaczne ze śmiercią. Zapotrzebowanie pszczół na wodę jest znaczne, a pszczoł mało i należy chronić je przed niepotrzebną pracą i ryzykiem. Nie tylko z czystego wyrachowania ale z „miłości” do nich. Pamiętajmy, że przedwiośnie jest mokrym okresem i zatwory, maty oraz plastry mogą pokryć się pleśnią. Takie elementy ula usu-

wamy natychmiast bo pleśń jest szkodliwa dla pszczoł. Także plastry ze sfermentowanym pokarmem lub spleśniałą pierzgą usuwamy bez zbędnej zwłoki. Jeżeli drożdże dostaną się do przewodu pokarmowego wywołują drożdżycę, która niepotrzebnie obciąża je. Jak tylko pogoda pozwala dostosowujemy ilość plastrów do siły rodziny. Zasada, którą się kierujemy brzmi następująco „zostawiamy tylko plastry obsiadane na czarno”. Jeżeli mamy plaster obsiadany w połowie to usuwamy go, bo wiosną lepiej mieć gniazdo za ciasne niż zbyt obszerne. Oczywiście w drugiej połowie maja będzie trzeba działać odwrotnie.

Pszczelarz musi znać zasady rozwoju rodziny pszczelej i zabiegi dostosowywać do panujących warunków pogodowych i użytkowych. I to jest piękne w pszczelarstwie. Praca pszczelarza na pewno nie jest monotonna.

Witold Puz

Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Prawo przy porannej kawie ...

Jaki będzie 2017 rok?

Fajerwerki opadły. Zmieniliśmy kalendarze. Nowe plany. Tysiące postanowień. Jakie uregulowania prawne przyniesie nam Nowy Rok? Przekształcenia obejmą niemal każdą dziedzinę naszego życia. Począwszy od ochrony zdrowia, poprzez oświatę, prawo pracy, zmiany w administracji i podatkach, aż po obniżenie wieku emerytalnego i zmian w przepisach dotyczących ochrony przyrody.

Nowelizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany, które mają zagwarantować każdej osobie korzystającej ze świadczeń **podstawowej opieki zdrowotnej** (także nocnej i świątecznej), że **nie poniesie ona kosztów z tym związanych, nawet w przypadku, gdy wystąpią trudności z potwierdzeniem jej prawa**

do tych świadczeń. Oznacza to, iż od tej pory każdy nieubezpieczony będzie mógł skorzystać z bezpłatnego dostępu do lekarza POZ. Rozwiązanie to nie będzie dotyczyć jednak kosztów, jakie Fundusz ponosi na refundację przepisanych przez lekarza leków, które są dostępne w aptece.

Każde dziecko urodzone od 1 stycznia będzie objęte obowiązkiem szczepienia **przeciwko pneumokokom.** Oznacza to, że szczepienie w całości będzie finansowane z budżetu państwa. Pierwsze szczepienia rozpoczną się z początkiem marca.

Od 1 stycznia br. pacjenci **jednorazowo** mogą kupić popularne leki na przeziębienie w małych opakowaniach zawierających 6, 10 lub 12 tabletek. Ograniczenie dotyczy preparatów, które zawierają takie substancje chemiczne, jak pseudoefedryna, kodeina czy dekstrometorfan.

Pierwsze przepisy wprowadzonej reformy oświaty weszły już w życie, kolejne przed nami. Regulacje obejmują: przekształcenie od 1 września br. z mocy prawa sześciolletniej szkoły podstawowej w ośmioletnią, zasady przekształceń gimnazjum, przekształcenie zasadniczej szkoły zawodowej w szkołę branżową I stopnia, brak rekrutacji do klasy I gimnazjum (pierwszy etap wygaszania), ewentualne przekształcenie lub włączenie gimnazjum do innego typu szkoły, nowe uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego, wdrażanie nowej podstawy programowej.

W prawie pracy również nastąpią zmiany. Najnowsze uregulowania wprowadzają **możliwość doręczanie korespondencji pomiędzy stronami stosunku pracy w formie elektronicznej.**

W krainie rondla i patelni

Przepisy można przysyłać na adres: Urząd Miejski w Dukli -DPS, 38-450 Dukla, ul. Trakt Węgierski 11 lub na adres internetowy dps@dukla.pl z dopiskiem „Kącik kulinarny”

W kąciku kulinarnym drukujemy różne przepisy, na dania obiadowe i inne. Prosimy Czytelników o przysyłanie przepisów na sprawdzone przez nich dania. Każdy przesłany i opublikowany przepis zostanie nagrodzony książką z Biblioteki Dukielskiej (mamy już 12 tomów, można skompletować całość!!!).

Przepis przysłała mieszkanka Dukli

Karkówka z cebulą

Składniki:

2,5 kg karkówki
4 -6 cebul (lub więcej)

Marynata:

6 łyżeczek majeranku
6 łyżeczek wegety
6 łyżeczek słodkiej papryki
1 łyżeczka ostrej papryki
1 łyżeczka musztardy
6 łyżek mąki ziemniaczanej
6 jaj

Wykonanie:

Karkówkę pokroić w plastry, składniki marynaty zmiksować, połączyć z karkówką i zostawić na noc. Na drugi dzień obsmażyć karkówkę. Wkładać do brytfanki na przemian z cebulą pokrojoną w plastry. Podlać rosołem i dusić 2 godziny. Podawać z ziemniakami lub kaszą i ulubioną surówką.

Smacznego!

Obejmuje to dokonanie zawarcia lub wypowiedzenia stosunku pracy, przekazanie pracownikowi informacji o przejściu zakładu pracy na nowego pracodawcę w trybie art. 23(1) Kodeksu Pracy oraz informacji o warunkach zatrudnienia w trybie art. 29 § 4 Kodeksu Pracy, a także prowadzenie akt pracowniczych. Z prowadzeniem akt pracowniczych związana jest także zmiana terminu ich przechowywania, z dotychczasowych **50 lat do 10 lat.** Co warto zaznaczyć, nowelizacja wprowadza również nowy **21- dniowy** termin odwołania do sądu pracy od dnia doręczenia pisma wypowiedzającego umowę o pracę.

Jedną z bardziej istotnych zmian jest wprowadzenie minimalnej stawki za godzinę pracy na poziomie **13 zł brutto** dla pracujących na umowach zlecenia oraz o świadczenie usług, w tym samozatrudnionych. Wyłączone z zasady minimalnego godzinowego wynagrodzenia za pracę mają być m.in. rodzinne domy pomocy i umowy cywilnoprawne zawierane w celu sprawowania opieki nad uczestnikami wybieżek. Minimalna stawka nie będzie do-

tyczyła też m.in. zleceniobiorcy samodzielnie ustalającego miejsce i czas realizacji zadań, jeśli jego wynagrodzenie będzie zależało wyłącznie od osiągniętego rezultatu. **W 2017 r. Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadzi ma w tym celu 79 tys. kontroli.**

Dotychczasowy limit zatrudnienia 20 pracowników, który aktualizował obowiązki pracodawcy do **wprowadzenia regulaminu wynagradzania oraz regulaminu pracy,** został podwyższony do **50 pracowników.**

Na pracodawcy nadal ciążył będzie obowiązek niezwłocznego wydania świadectwa pracy pracownikowi, z którym kończy współpracę. Nowością jest jednak wprowadzenie warunku, iż pracodawca **musi uczynić to niezwłocznie, tylko jeśli nie zamierza nawiązać z nim kolejnego stosunku pracy w ciągu 7 dni od rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.** Z kolei jeżeli pracownik zostanie ponownie zatrudniony w ciągu 7 dni od ustania stosunku pracy, pracodawca przewidział jeszcze możliwość wydania świadectwa pracy **na wniosek pracownika.** Jak wy-

nika z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 r. w świadectwie pracy należy zamieścić informację o tym, czy pracownik korzystał z ochrony przed zwolnieniem ze względu na obniżenie wymiaru czasu pracy (po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego). Zmienne zostały również przepisy dotyczące informacji o trybie zakończenia zatrudnienia. Nowe uregulowania doprecyzowują, iż w sytuacji rozwiązania umowy za wypowiedzeniem konieczne jest wskazanie w świadectwie **strony, która dokonała wypowiedzenia.**

Minimalne wynagrodzenie za pracę w 2017 r. wynosi 2000 złotych brutto. W Nowym Roku większe wynagrodzenie otrzymają osoby rozpoczynające pracę po raz pierwszy. Dotychczas ich wynagrodzenie w pierwszym roku zatrudnienia **nie mogło być niższe niż 80 % minimalnej pensji.** Obecnie, nowo zatrudnionym osobom przysługuje wynagrodzenie w wysokości **co najmniej 100 %** minimalnego wynagrodzenia.

ciąg dalszy na str. 30 ►

Rok 2017 to także wiele zmian w przepisach podatkowych. 1 stycznia wchodzi w życie nowelizacja ustawy o VAT. Jej celem jest ograniczenie nadużyć i uszczelnienie poboru VAT poprzez m.in. przywrócenie tzw. sankcji administracyjnej i ograniczenie rozliczeń kwartalnych. Nowela zakłada też utrzymanie do końca 2018 r. stawek VAT: 8 i 23 proc. Od 1 stycznia br. zapłata za transakcje między przedsiębiorcami o wartości przekraczającej 15 000 zł musi być regulowana za pomocą rachunku płatniczego.

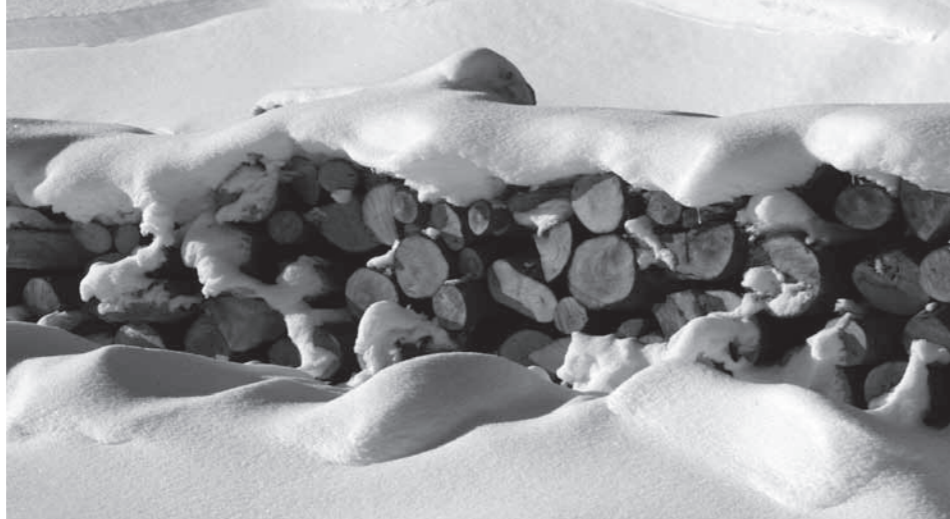
Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami, chcąc wyciąć drzewo na własnej posesji, należało wystąpić do wójta/burmistrza/prezydenta miasta o zezwolenie na takie działanie. Od 1 stycznia br. zezwolenie to nie jest już wymagane w przypadku drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Podkreślić należy, iż warunki te muszą jednak zostać spełnione jednocześnie, żeby usunięcie mogło nastąpić bez kontroli administracyjnej.

Od 1 stycznia br. zezwolenie na usunięcie drzew i krzewów nie jest również wymagane w sytuacji usuwania drzew i krzewów w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego.

Nowe przepisy przewidują znacznie prostszy sposób ustalania opłaty za usunięcie drzew i krzewów. Działanie to nastąpi bez konieczności stosowania współczynników różnicujących opłatę w zależności od miejsca, w którym rośnie usuwane drzewo i krzew, a także bez stosowania niezwykle zróżnicowanych dotąd stawek opłaty.

Nowy ust. 1a w art. 83f ustawy stanowi, że rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, określić w sposób generalny (np. wskazując gatunki drzew i krzewów, ich wiek, cechy nieruchomości, na której rosną drzewa i krzewy) inne przypadki, w których nie ma obowiązku posiadania stosownego zezwolenia.

Natalia Belcik
apl. radcowski

Drewna nie powinno zabraknąć

Nadleśnictwa nadzorowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie planują pozyskać w tym roku 1 mln 945 tys. metrów sześciennych drewna, tzw. grubizny. To niecałe 60 tys. metrów sześciennych więcej niż w roku ubiegłym. Masa drewna planowanego do pozyskania w 2017 roku stanowi 64% rocznego przyrostu zapasu drewna w podkarpackich lasach, a ich zasoby na pniu wznoszą przeciętnie o 1,1 mln metrów sześciennych rocznie.

Pozyskanie drewna od kilku już lat przekracza 1,9 mln m sześć. rocznie, podczas gdy dwadzieścia lat wcześniej pozyskiwano niespełna 1,4 mln m sześć.

Zwiększone możliwości sprzedaży drewna wynikają z potrzeb hodowlanych naszych lasów, ciągle zwiększamy również powierzchnię gruntów leśnych - podkreśla Grażyna Zagrobelna, dyrektor RDLP w Krośnie - Liczby jednak to nie jest wszystko, co wystarcza do oceny naszych działań, zapraszam do naszych lasów w momencie, gdy wyznacza się drzewa do usunięcia, aby wyjaśnić nasze działania. Dwadzieścia lat temu, z uwagi na potrzeby biologiczne gatunków cennych, jak: jodła, buk, dąb, jawor, lipa czy grab, nie mogliśmy wykonywać wielu cięć. Dziś musimy je wykonać, aby pomóc naturze. Jestem dumna z tego, że dzięki rozsądnym działaniom leśników, możemy oferować większą masę drewna przedsiębiorcom drzewnym. Zwiększone możliwości pozyskania pozwolą zaspokoić potrzeby miejscowego przemysłu i ludności, bowiem coraz chętniej ludzie ogrzewają swoje mieszkania drewnem. To ekologiczny i jedyny w pełni odnawialny surowiec, który pracuje na pomyślność regionu i wzrost gospodarczy.

Warto nadmienić, że każdy tysiąc metrów sześciennych pozyskanego drewna to przynajmniej dwa miejsca pracy przy ścince oraz zrywce drewna, a także kilka miejsc pracy w przemyśle drzewnym i handlu drewnem.

Zasobność podkarpackich lasów sięga 303 m sześć. na hektar i jest jedną z najwyższych w Polsce; przeciętna krajowa to 266 m sześć. na jeden hektar. Średni wiek drzewostanów wynosi tu 74 lata i jest o 16 lat wyższy niż średnia krajowa. Przeciętny roczny przyrost wynosi tu prawie 10 m sześć. na jeden hektar. Ponad 30% lasów regionu to drzewostany posadzone w latach powojennych na gruntach porolnych. Wciąż trwa przebudowa ich składu gatunkowego. Tam gdzie rosły sosny, świerki czy olchy pojawiają się jodły, buki, dęby, jawory, a więc gatunki właściwe dla lasów regionu.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie nadzoruje 26 nadleśnictw gospodarujących na powierzchni 418 tys. ha. Lesistość regionu wynosi 38 proc. Od drugiej wojny światowej wzrosła ona o ponad 50 proc., co sprawia, że podkarpackie jest na drugim miejscu pod tym względem w kraju.

Edward Marszałek
rzecznik prasowy RDLP w Krośnie

Złota myśl ☺

„Wiedza to władza. Ale niewiedza, niestety, nie oznacza jeszcze braku władzy.”

Obiecuję być dobrym zuchem

Obietnica Zucha

Równoległe z 14 Drużyną Harcerską „Watra”, w 2011r. w Zespole Szkół Publicznych w Równem powstała 14 Gromada Zuchowa „Mieszkańcy Galaktyki”.

W styczniu mija 6 lat inżynierskiej służby drużynowych i wspólnego działania na rzecz wychowania do wartości patriotycznych. Tak się jakoś złożyło, że obydwie organizacje mają bliźniacze numery, co zbliża nas ze sobą jeszcze bardziej. Przynależność to gromady to wspaniałe start, żeby zostać harcerzem i tak się zwykle składa, że zuchy zasilają później szeregi harcerskie „Watry”. Bo jak mówi piosenka: „Zuchy to morowa wiara, przyznacie to sami. Jak dorosną i zmądrzeją, będą harcerzami”. 14 GZ „Mieszkańcy Galaktyki” to jedyna gromada zuchowa w gminie Dukla, która zrzesza tak młodych członków Związku Harcerstwa Polskiego. Funkcję drużynowej pełni w niej drużna Barbara Klecha, obecnie w trakcie próby na stopień przewodnika. W tym roku gromada liczy 12 zuchów w wieku 8-9 lat, które systematycznie spotykają się na zbiórkach prowadzonych przez drużynę Basię. Podczas nich, dzieci doskonale wiedzą i umiejętności zuchowe zgodnie z metodyką harcerską. Zbiórki zuchów to forma kształtowania młodych charakterów, spędzania wolnego czasu, alternatywa na nudę i miejsce wspaniałej zabawy.

Z racji tego, że rok 2016 był Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski, 14 Gromada Zuchowa przystąpiła do zdobywania odznaki „Chrzest 966” zgodnie z propozycją programową Głównej Kwartery

Śpiewamy piosenkę Gromady

ZHP „Dawno, dawno temu, kiedy wszystko się zaczęło”. W ramach programu, zuchy wykonały trzy zadania, za co otrzymały pamiątkowy dyplom i odznaki. Pierwsze zadanie polegało na odwiedzeniu miejsca związanego z początkami państwa polskiego. Zuchy uczestniczyły więc w wycieczce do Karpackiej Troi w Trzcinicy. Była to niezwykle lekcja historii, a największą atrakcją niewątpliwie udział w warsztatach ceram

icznych. Kolejne zadanie to zbiórka na temat Chrztu Polski, podczas której zuchy przeniosły się do domu Dobrowoja i nauczyły m.in. słowiańskiej zabawy „cetno-licho” opisaną przez Wincentego Kadłubka. I trzecie, ostatnie zadanie, to służba związana z upamiętnieniem wydarzenia związanego z powstaniem państwa polskiego. W ramach jego realizacji, 14 GZ przygotowała akademię dla całej szkoły z okazji Święta Flagi obchodzonego corocznie 2 maja. Podczas tej uroczystości zuchy przedstawiły legendę o Lechu, Czechu i Rusie i znakomicie wcieliły się w powierzone im role.

Wychowanie w ZHP odwołuje się do wartości, których odzwierciedleniem są Prawo i Obietnica Zucha. Prawo Zucha to sześć punktów, które wytyczają kierunek wychowania najmłodszej grupy wiekowej: 1. Zuch kocha Boga i Polskę. 2. Zuch jest dzielny. 3. Zuch mówi prawdę. 4. Zuch pamięta o swoich obowiązkach. 5. Wszystkim jest z zuchem dobrze. 6. Zuch stara się być coraz lepszy.

1 grudnia 2016r. był dniem szczególnym i wyjątkowym dla zuchów 14 GZ „Mieszkańcy Galaktyki”. Otóż, odbyła się w nim Obietnica Zucha, na której swoją obecnością zaszczylił nas Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar. „Obiecuję być dobrym zuchem, zawsze przestrzegając Prawa Zucha” – to najważniejsze słowa, które zuchy wypowiedziały podczas uroczystości i w obecności namiestniczki harcerskiej p.wd. Katarzyny Kołodziej. Następnie zostały przez nią pasowane i otrzymały znaczek zucha. Zanim jednak złożyły obietnicę, musiały wykonać szereg zadań oraz przejść Próbę Odwagi i Próbę Wyparzania Języka. Ta ostatnia wzbudziła chyba najwięcej emocji, bo eliksir prawdomówności przygotowany przez harcerzy nie należał do najsmaczniejszych. Dziękuję panu burmistrzowi, pani dyrektor, nauczycielom, rodzicom i harcerzom za udział w imprezie.

dh Barbara Klecha
drużynowa 14 GZ
„Mieszkańcy Galaktyki”

Próba Wyparzania Języka

DYPLOM
za realizację propozycji programowej
Głównej Kwartery ZHP

dawno, dawno temu,
kiedy
wszystko się
zaczęło

dla
**14 Gromady Zuchowej
„Mieszkańcy Galaktyki”
Hufiec ZHP Krosno**

Nacelnik
Związku Harcerstwa Polskiego
Hr. M. Mangrota Sinca

1. Zuch kocha Boga i Polskę.
2. Zuch jest dzielny.
3. Zuch mówi prawdę.
4. Zuch pamięta o swoich obowiązkach.

Dziennik Pielgrzyma

Widok na Le Puy z okna katedry (zdjęcie zrobione po błogosławieństwie pielgrzymów)

Przydrożny kościółek w Espaly St. Marcel

Ks. Ryszard przy granitowym krzyżu stojącym przy drodze do La Roche

Ks. Ryszard i Jean Marc na via Podiensis (część drogi Santiago de Compostela)

Kapliczka św. Rocha w drodze do Aumont - Aubrac

Serdeczne podziękowania dla pp. Renaty i Marka Góraków z firmy „PAGUMET” za nieodpłatną wymianę kompletu opon do kłada

składa Zarząd OSP Dukla

Muszla i biało-czerwony znaczek - oznakowanie szlaku via Podiensis